ORAS

Ūkanota, šalčiau, kiek sniego. Saulė teka — 6:55, leidžiasi — 4:32.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

MIDWEST INTER-LIBR CENTER CHICAGO

VOL. XLI Kaina 5c Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Lapkričio - November 29 d., 1954 m. Price 5c 280

Midwest Inter. Gr. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

SEN. W. KNOWLAND RAGINA BLOKUOTI KINIJA

BAISI AUDRA ANGLŲ PAKRAŠČIUOS

Nuskendo 30 jūrininkų, bangos perlaužė laivą

LONDONAS. — Savaitės pabaigoj Anglijoj ir aplinkiniuose vandenyse nusiaubė tokia baisi audra, kokios nebūta per pastaruosius 30 metų.

Mažiausia 30 jūrininkų bus nuskendę, tarp jų 7 vyrai iš švyturlaivio "South Goodwin", kurį bangos nutraukė nuo inkaro ir užmetė ant Dover seklumų, vadinamų laivų kapais.

Vienam amerikiečių kariniam lėktuvui helikopteriui pasisekė priskristi prie "South Goodwin" ir nukelti nuo jo vieną anglų mokslininką, tyrinėjusį jūrų paukščių gyvenimą. Bet netrukus švyturlaivis atsidūrė Dover seklumos lūžtančiose bangose (gožose).

Perlaužė Liberijos tanklaivį

20,000 tonų tanklaivį (alyvai gabenti) "World Concord", plaukianti po Liberijos vėliava, audra perlaužė pusiau kunkuliuojančioj jūroj į pietų rytus nuo Valijos pakraščių. 37 vyrai pasiliko laivo užpakalinėje daly, o 7 priešakinėj. Po 8 valandų kovos su vėju ir bangom tie 37 jūrininkai iš užpakalinės laivo dalies buvo išgelbėti. Priešakinę dalį su 7 vyrais, tarp jų ir kapitoną, nešа iš Airių jūros į Atlanto vandenyną. Dar neprarasta vilties juos išgelbėti helikopteriais.

Sprogimas norvegų laive

Norvegų tanklaivy "Olov Ringdahl", esant jam Swansea uoste, įvyko sprogimas. Iš įgulos 15 vyrų sužeista, tarp jų 3 mirė nuo žaizdų.

Iš viso šioj audroj nukentėjo apie 30 laivų. Vienas laivas, dar nenustatyta koks, penktadienį nuskendo ties Anglijos pietryčių išsikišimu (Lands End). Tuose pačiuose vandenyse šeštadienį šaukėsi pagalbos anglų motorinis prekinis laivas "Rambler Rose", 1,600 tonų su 14 vyrų įgula.

Audra nutraukė surudijusias grandines tų minų, kurios buvo išdėstytos paskutinio karo metu ir dar nesurastos. Jos padidino jau ir taip didelius pavojus laivams Šiaurės jūroj.

Šnipas Alger Hiss kovosiąs už garbę

Jis vis dar tebetvirtina, kad jį nuteisė nekaltą

LEWISBURG, Pa. — Pereitą šeštadienį prasivėrė Lewisburgo kalėjimo durys Alger Hissui, atkalėjusiam 44 mėnesius už klaidingą priesaiką, nuneigiant savo ryšius su komunistų partija ir sovietų šnipais.

Jį pasitiko jo žmona su sūnumi; jie automobiliu nuvažiavo į savo farmą.

Spaudos korespondentams Alger Hiss išdalino pareiškimą apie jo pasiryžimą dabar kovoti už savo "vardą ir garbę". Hissas ir dabar neprisipažįsta kaltas.

Whittacker Chambers, buvęs sovietų šnipų kurjeris (būdamas kartu "Time" žurnalo redaktorium) atsimetė nuo komunistų ir buvo byloj prieš Hissą svarbiausiu prokuroro liudininku. Atsiliepdamas į Hisso pareiškimą, kal jis buvęs nekaltai nuteistas, W. Chambers atsakė: Niekas, nei Hiss, nei jis, Chambers, negali pakeisti tų faktų, (kad Hiss dirbo sovietų šnipams ir klaidingai prisiekdinėjo tai nedaręs).

Pavergtoj Lietuvoj

Kalti rusai, o ne pardavėjai

Užsimano rusai ieškoti kaltininkų, kai jie patys yra kalti dėl gyventojų blogo aprūpinimo prekėm. "Pažangos" kolchozo krautuvė dažnai yra uždaryta, nes nuolat prekių trūksta. Ir komunistai, atėję ten pirkti, negauna cukraus, drūskos, žibalo, o ką jau bekalbėti apie stiklą. Dėl to prekių trūkumo yra kalta Maskva, nes jos patvarkymu geriausios prekės iš Lietuvos išvežamos į artimiausias rusiškas sritis.

Komunistai, nuolatinio prekių trūkumo negalėdami nuslėpti, sugalvojo tariamą priežastį: žiūrėkite, kaip krautuvių pardavėjai blogai dirba. Jie uždaro krautuvę, nors žmonės eilėse stovėtų būtiniausių prekių pirkti. Pasak rusų komunistų, pardavėjai turėtų nebūtus dalykus daryti, nelyginan melžėjos, iš stimpančios karvės vienu ypu dešimtimis litrų pieno primelžti.

Taip pat ne naujiena, jog Sovietuose, o ypač Lietuvoje, dažnai galima pirkti prekių, kurios gyventojams yra nereikalingos. Rudenį, kai kaimo gyventojai turi purvą bristi, jiems parduodama brezentinė avalynė, tetinkanti tik vasarą dėvėti. Suprantama, rusai grobia pačias būtiniausias prekes ir, reikalui esant, net iš Lietuvoje esančių prekių paskirstymo bazių išveža į savo kraštą. Ne prekybininkai ir juo labiau ne pardavėjai yra kalti, kad, pavyzdžiui, Mažeikių rajono kooperatyvų sąjungos bazėje susikaupė nereikalingų prekių daugiau, negu už 200,000 rublių.

Krašto pavergėjas, norėdamas nuslėpti tikrąjį kaltininką, sugalvojo kiršinti pirkėjus prieš prekybines organizacijas, kad neva jos slepiančios prekes.

Komunistinėje prekybos organizacijoje visuomet ko nors neužtenka. Maskvos kooperacinis "Central-Sojuz" reikalauja, kad Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjunga įvykdytų planą. Pastarajai telieka taip pat reikalauti, kad rajoniniai kooperatyvai parduotų jiems nusiųstas, nors ir gyventojams netinkamas prekes. Maskva triukšmauja dėl plano vykdymo, nes jai rūpi už blogas prekes kuo daugiausia iš Lietuvos pinigo išimti.

Jau net ir Lietuvos komunistai užsimanė kaltinti kooperatyvus, jog jie parenką netinkamus tarnautojus. Čia tikrai pro šalį prašauta, nes tarnautojas, kaip visur, taip ir prekyboj yra parenkamas komunistų partijos sudarytojo kadrų skyriaus. E.

Korėjos sujungimas JT darbotvarkėje

Šalis lieka ir toliau padalyta

NEW YORKAS. — Šį antradienį Jungtinių Tautų Politiniame komitete bus atnaujintos kalbos apie Korėjos suvienijimą, norint parodyti, kad JT šio klausimo nėra palaidojusios. Debatai, beje, jau yra parodę, kad JT negali šio klausimo išspręsti. Bet nusistatymas yra toks, jog Korėjos suvienijimo klausimą reikia laikyti gyvą ir karts nuo karto diskutuoti, neprarandant vilties suvienyti kraštą "taikiomis" priemonėmis.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Feldmaršalas lordas Montgomery, sąjungininkų ginkluotų jėgų Europoje vado pavaduotojas, aplankė Pentagona Washingtone. Jį pasitiko admirolas Arthur Radford (kairėje), jungtinio vyriausiojo štabo viršininkas, ir gynybos sekretorius Charles E. Wilson.

Šveicarai nuteisė Amerikos lakūną

H. Dahl gavo 2 metus kalėjimo

GENEVA, Šveicarija. — Harold Dahl, 45 metų Amerikos lakūnas, nuteistas 2 metus kalėjimo už pavogimą aukso krovinio, verto $33,000.

Dahl, būdamas Swissair linijos lėktuvo pilotu, 1953 m. spalio mėn. pavogė auksą iš savo lėktuvo ir jį praleido su stiuardese, važinėdamas po Monte Carlo ir kitas brangias vietas.

Dahl pasižymėjo Ispanijos karo metu, kai jis kovojo respublikonų pusėj. Numušus jo lėktuvą, jis buvo nuteistas mirties bausme, bet jis išsigelbėjo pasigailėjimo laiškais, rašytais diktatoriaus Franco žmonai.

1940 m., paleidus iš kalėjimo, Dahl įstojo į Kanados karo aviaciją, bet 1945 metais iš ten jį pavarė už nusikaltimus. Po to jis išvyko į Europą ir gavo civilinio piloto tarnybą Šveicarijoje.

Chiango lėktuvai Kinų pakraščiuose

TAIPEH, Formoza. — Šeštadienį ir sekmadienį nacionalistų lėktuvai buvo įskridę į Fukien provinciją ir apmėtė bombomis komunistų įsitvirtinimus pakraščiuose.

Penktadienį septyniomis bangomis pulta Toumen sala, pranešа komunistų žinių agentūra. Nuo nacionalistų bombų žuvę 4 žvejai ir 17 sužeista.

— **Amerikos Legiono vadas** Seaborn F. Collins reikalauja, kad JV vyriausybė imtųsi griežtesnių priemonių neišskiriant ir ginklo, prieš komunistinę Kiniją, dėl jos įžulaus elgesio su Amerikos karo belaisviais.

— **Prancūzijos vyriausybė kelia JAV Atomines Energijos Komisijai kai kurių reikalavimų dėl TEC pasinaudojimo prancūzų mokslininkų išradimais.**

Mirė Enrico Fermi atomų eros kūrėjas

CHICAGA, Ill. — Sekmadienio rytą mirė Dr. Enrico Fermi, 54 metų, neseniai pargabentas iš ligoninės, kur jam buvo padaryta vėžio operacija.

Enrico Fermi , gal būt, yra daugiausia negu kuris kitas mokslininkas pasitarnavęs atominės energijos panaudojimui kaip karo, taip ir taikos uždaviniams.

Fermi gimė 1901 m. Romoj, studijavo Italijoj ir Vokietijoj, vėliau profesoriavo Romos universitete ir tapo italų akademijos nariu.

Suskaldė uraniją

Fermi ir keli kiti italų fizikai 1934 metais Romos universiteto laboratorijose turėjo didelio pasisekimo "puldami" neutronais uranijo atomus, iš jų atskeldami naują, nežinomą elementą.

Enrico Fermi nuveikė didelius darbus ir radijo aktyviųjų spindulių tyrinėjime. 1938 metais Nobelino komitetas jam suteikė premiją už naujus laimėjimus atominės energijos srity.

Pabėgo nuo Mussolinio

Enrico Fermi, atvykęs į Stockholmą atsiimti Nobelio premijos, turėjo su savim ir šeimą, o taip pat planus pabėgti iš fašistinės Italijos.

Vietoj grįžti į Romą, jis pasileido per Atlantą. Kolumbijos universitete New Yorke jis tuoj gavo fizikos profesoriaus vietą.

Pagamino atominę "krosnį"

Enrico Fermi vėliau persikėlė į Chicagos universitetą ir čia jis 1942 m. pasiuntė istorišką šifruotą telegramą į Washingtoną, kurioje pranešė, kad pagamino atominę krosnį arba reaktorių skaldyti atomus ir gauti iš šios reakcijos atominę energiją.

Daugiausia apdovanotas

Dr. Enrico Fermi daugiau negu kuris kitas atominis mokslininkas, susilaukė įvertinimo ir pinigais, tai yra JAV sumokant jam tūkstantines sumas už patentus, kurie buvo panaudoti gaminant atominių reaktorių mašiną povandeniniam laivui varyti.

Iš Nobelio premijos, iš parduotų JAV patentų ir iš AEC specialių piniginių dovanų ir pagyrimų matyti, kad šis mokslininkas yra daugiau pasitarnavęs ir atominės bombos gaminime, negu tariamieji "tėvai".

Vertingos iškasenos Aliaskoje

ANCHORAGE, Aliaska.— Regionalinės eksploatacijos institutas praneša, kad Aleutų salose surastos moksliniu požiūriu vertingos iškasenos, kurios įneša daug šviesos į šių salų praeitį.

Kanaga salos vulkano papėdėj surastas Aleutų kariautojo kapas, kuriame vyro mumija patalpinta sėdinčioje pozoje odiniame laivelyje. Mumija yra labai gerai išsilaikiusi. Kasimo darbus vykdantiems mokslininkams daug padėjo vietos gyventojai, kuriuose buvo dar gyvi padavimai apie paslaptingus vulkano papėdės urvus.

Atkos saloje buvo surastas kito vulkano lavos paskandintas miškas. Medžiai yra sekvojos rūšies ir labai dideli. Jų buvimas liudija apie senų laikų Aleutų salų klimato švelnumą. Šiuo metu visoje Aleutų salų grandinėje neauga joks medis.

Trečioje saloje surastas masinis žmonių skeletų kapinynas. Įdomu, kad kaulų liekanose nėra galvų. Spėjama, kad kažkokia vietos klajoklių gentis priešistoriniais laikais buvo užpulta priešo ir išžudyta. Užpultųjų galvos buvo nukirstos ir sumestos į artimąją jūrą.

Regionalinės eksploatacijos institutas yra finansuojamas Michigano universiteto.

Naujasis Sibiro geležinkelis

Naujasis geležinkelis, kuris jungia Baikalo ežero rajoną su Pacifiko okeanu ir kuris eina paraleliai su žinomuoju Sibiro geležinkeliu, neseniai buvo perduotas eksploatacijai. Geležinkelio linijos ilgis siekia keletą tūkstančių kilometrų ir ūkiniu atžvilgiu turi didelės reikšmės. Jo statyba pareikalavo daug pastangų, nes daugely vietų geležinkelis kerta kalnus, sunkiai nugalimus miškus ir plačias upes.

Sovietai skelbia tik dabar atidarę geležinkelį naudojimui, bet rusų pabėgėlis Andrej Karpinski teigia, kad ši linija buvo baigta jau 1943 metais. Vakarų pasauly kelia susidomėjimą klausimas, kodėl sovietai taip ilgai susilaikė nuo žinių pateikimo apie šį geležinkelį.

NETIKI, KAD PROTESTŲ NOTOMIS IŠVADUOTŲ NUTEISTUS LAKŪNUS

Gen. Van Fleet reikalauja duoti ultimatumą

WASHINGTONAS, D. C. — William Knowland, respublikonų vadas senate, pasiūlė užblokuoti komunistinės Kinijos pakraščius ir sustabdyti laivininkystę, kol komunistai nepaleis 13 nuteistų Korėjos karo belaisvių, Amerikos lakūnų.

Pasikalbėjime su spaudos korespondentais sen. Knowland patarė įsidėmėti, kad jau yra atėjęs laikas griebtis ir atitinkamų žygių, o nesitenkinti vien tik kalbomis, jei norima apginti amerikiečius užsieny.

Geriau su sąjungininkais

Sen. Knowland tikisi, jog ir kitos šalys, Amerikos sąjungininkės, darys atitinkamų žygių J. Tautose išvaduoti nuteistus lakūnus. Bet jei su sąjungininkais nebūtų galima susitarti, JAV turėtų vienos savo karo laivynu užblokuoti Kinijos pakraščius ir sutraukyti jos prekybos saitus jūromis, aiškino Knowland.

Jo nujautimu, komunistai į pasiųstas Amerikos notas nekreipsią dėmesio, kol prieš juos nebus panaudotos kitos, opesnės priemonės, kaip jūrų blokada.

JAV gali tai padaryti

Kinijos blokados klausimas buvo svarstomas JAV štabe ir Kongreso komitetuose Korėjos karo metais. Admirolas Radford, tada karo laivyno vadas Tolimuosiuose Rytuose, dabar vyr. štabo viršininkas, įrodinėjo Kongreso komitete, jog JAV laivyno pajėgos pajėgtų užblokuoti Kinijos pakraščius.

Karo baimės pavojus

Korėjos karo metais bijota blokuoti Kiniją, žinant, kad JAV laivynui reikėtų pastoti kelią ir rusų laivams, plaukiantiems į Kinijos uostus arba iš jų.

Gen. James Van Fleet, buvęs 8-tos armijos vadas Korėjos kare, pasisakė už griežtą ultimatumą komunistinei Kinijai, pareikalaujant per 48 valandas paleisti nuteistuosius lakūnus. Generolas Van Fleet įsitikinęs, kad, reikalui esant, JAV galėtų vis dar suduoti komunistams skaudų ir žlugdantį smūgį, nepaverčiant šios akcijos visuotiniu karu.

SSSR varžo kultūrinį bendradarbiavimą

Vakarų valstybės yra sovietams sudariusios palankiausias sąlygas stebėti laisvojo pasaulio gyvenimą. Sovietai iki šio meto betgi nepakeitė savo politikos ir net Vakarų kultūrininkams nepravėrė užsklęstų durų.

Amerikoje esąs Kolumbijos vardo universitetas neseniai minėjo 200 metų sukaktį. Universiteto suruoštuose iškilmėse dalyvavo viso pasaulio mokslininkai. Jų tarpe buvo galima užtikti ir du Sovietų mokslininkus, kurie iškilmėse taip pat dalyvavo. Jie pareiškė viltį, kad ateinančiais metais Maskvos universiteto 200 metų sukakties proga galės dalyvauti ir laisvojo pasaulio kai kurie mokslininkai.

Jei rusų komunistų partija ir jos vyriausybė turėtų ramią sąžinę, ji galėtų įsileisti kiekvieną asmenį, norintį Sovietus aplankyti. Tuomet jie nevaržytų iš Vakarų atvykusiems stebėti Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių gyvenimą.

Per ištisus 37 metus Sovietai tesivertė svetimšalių apgaudinėjimu. Jie pamėgdžiojo Potiomkino būdus nuslėpti krašte esantį vargą ir skurdą. Svetimšaliai iki šio meto tegalėjo matyti tik Maskvos vyriausybės parinktus kolchozus, sovchozus, šventadieniškai aprengtus valstiečius ir policijos įbaugintus darbininkus, kai jie yra priversti girti savo varganą gyvenimą.

Sovietų atstovai, turintieji teisę lankyti Vakarus, iš anksto yra atitinkamai paruošti, nurodant, ką jei turi sugrįžę sakyti ir rašyti. Neseniai laikraštis "Ogoniok" įdėjo žinomo Sovietų šachmatininko Marko Taimanovo New Yorko aprašymą. Taimanovas neabejotinai visai ką kitą matė, negu jis parašė. Pasak jo, New Yorkas yra padalintas į dvi dalis: aristokratų ir varguomenės. Kiekvienas, kuris yra buvęs didžiausiame pasaulio didmiestyje, žino, kad tai yra netiesa. Taimanovas neabejotinai siekė, agitpropui pavedus, įrodyti, kad net ir Amerikoje esama skurdžių. Čia galima pridurti, jog Amerikoje tikrai nėra tokių skurdžių, kaip Sovietų Sąjungoje.

Numanu, kad Sovietai kiekvieną priemonę panaudoja savo gyventojams apgauti. Tačiau ir šiomis sąlygomis Sovietų gyventojai patys gerai žino, kur tiesa ir kur sovietiniai išmislai. E.

Pašalino Yoshidą iš liberalų vadų

TOKIJAS. — Valdančios, vadinamų liberalų, partijos nariai parlamente nubalsavo pašalinti iš partijos pirmininkų Japonijos ministerį pirmininką Yoshidą ir pasiūlė po to partiją sujungti su naujai atskilusia demokratų partija, sudarant vieningą konservatorių partiją.

Jei Yoshidai bus užtikrinta ir toliau ministerio pirmininko vieta ir išvengta naujų rinkimų, gali būti, kad jo šalininkai sutiks su minėtu balsavimu — pasitraukti Yoshidai iš partijos pirmininkavimo, kad būtų galima išlaikyti ryšį su liberalų naujaja atskala, vadinama demokratų partija.

Žuvo V. Juodvalkis, Alb. Stravinskas

CHICAGA. — Vienam sunkvežimiui susidūrus 51 kely, Marshallo apskrity su kitu sunkvežimiu, jis dar atsitrenkė į pravažiuojantį keleivinį automobilį su trimis medžiotojais.

Visi trys medžiotojai buvo užmušti. Tarp jų buvo ir Albinas Stravinskas, 39 metų, gyvenęs 4339 S. Fairfield Ave.

Ties Cicero Ave. ir 18 St. pravažiuojąs automobilis mirtinai sužeidė Vytautą Juodvalkį, 58 metų, gyvenusį 1623 S. 49th Ct., Cicero. Sulaikytas automobilistas George Parthun, 27 m., iš profesijos paštininkas, kaltinamas važiavimu be jokios atodairos.

Mūsų solidarumas reikalauja, kad kiekvienas prisidėtų prie tremtinių šalpos

BALFo iždininko adresas yra toks:

I. DAUKUS, 3339 W. Evergreen Ave., Chicago 51, Illinois

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Sekmadieniais 10-5 val. neskaitoma taksų.

Prekės be sugadinimų, brokų, 1955 metų stiliaus.

Klientų sąskaitos neparduodamos Finance Co.

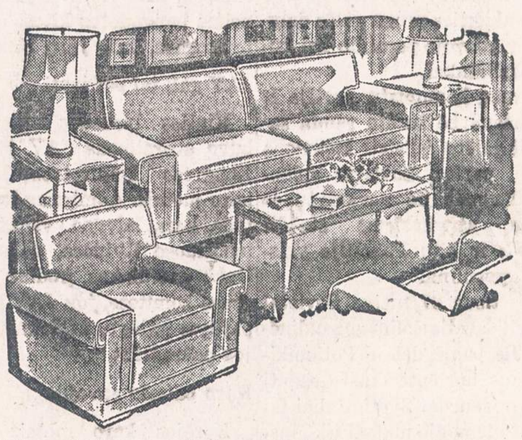

Didelis pasirinkimas svečių kambario baldų, nylon, vilnų, naujausių medžiagų ir spalvų, garantuota 10 metų. Dviejų dalių sofa ir fotelis $149.00

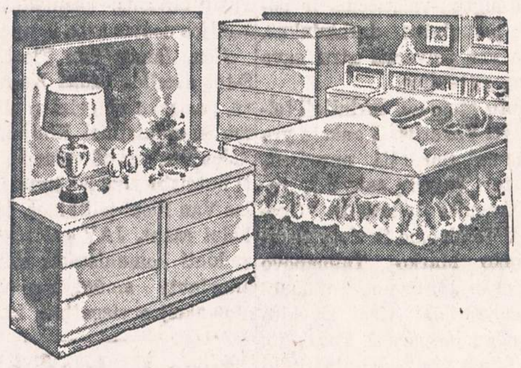

Čia rasite moderniškiausių miegamojo kambario baldų. Europietiško ir vietinio stiliaus ir skonio, ąžuolo, raudonmedžio, riešuto, vyšnios ar kriaušės medžio.

Penkių dalių puikus miegamasis: dviguba komoda, chest, lova, dvi lempos, kilimėlis $169.00

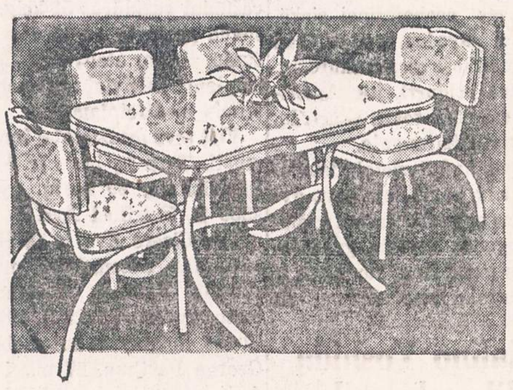

Penkių dalių chromo setas virtuvei, formica viršumi, parduodamas už $69.00, pas mus šį mėnesį tik $39.00

FURNITURE CENTER, INC.

ĮMONĖS VEDĖJAS JUSTAS LIEPONIS

3224 South Halsted Street

Telefonas: VIctory 2-4226

Atidaryta pirmad., ketvirt. 9-9:30 val. Kitom dienom 9-6, sekmad. 10-5.

Naujokų tikrinimas

1923 m. lapkričio mėn. aš ir dar apie 40 jaunų vyrų atvykome į Alytų, kur stovėjo vienas artilerijos pulkas ir kuriame mes turėjome atlikti naujokų apmokymą. Visi dalykai buvo mums daugiau ar mažiau suprantami ir viršininkai neturėjo daug vargo. Bet tik vienas dalykas buvo mums beveik kaip ir neįkandamas: tai gimnastikos pratimai prie įrankių, ypač tas per aukštas turnikas ir ta pašėlusiai ilga "kumelė", per kurią iš 40 naujokų gal tik vienas ketvirtadalis mokėjo peršokti.

Ir štai, kai mes vieną gražų rytą miklinome savo kojas ir rankas, tik ką baigę valyti mūsų baterijos širmus arklius, vadinasi, buvome truputį nuvargę, nes žiemą prie šalčio vandeniu arklius plauti draudžiama, o arklys vistiek turi būti švarus, — ir kai mes baimingai žiūrėjome į mūsų "priešus" — turniką ir kumelę, — į aikštę įvažiavo didelė, bet jau senoka "Benz'o" mašina, iš kurios išlipo 4 karininkai. Vieną iš jų mes tuojau pažinome — tai buvo kariuomenės vadas generolas Žukauskas. Kiti gi buvo: plk. lt. Papečkys — Krašto Aps. Ministro padėjėjas, plk. Janavičius — Artilerijos viršininkas, ir vienas vyr. lt., Žukausko adjutantas. Pulko vadas ir plk. lt. Papečkys nuėjo prie vienos grupės, o Žukauskas su adjutantu ir plk. Janavičium atėjo pas mus.

Bendrai imant, senas kareivis nebijo bet kokio viršininko. Jisai gerai žino, kad nuo viršininkų pirmon eilėn tenka ir vėl viršininkui ir kad šioje grandinėje paprastas kareivis yra paskutinis, kuriam gali kas nors atsitikti. Bet netaip yra su naujokais. Jie dar bijo aukštų ponų ir pas juos, kaip sakoma, kinkos dreba. Taip atsitiko ir su mumis, kai generolas liepė mums šokti per kumelę. Net ir tie, kurie paprastai gerai peršokdavo, kažkaip trypė vietoje kojomis, blogai atsimušdavo nuo tramplino, rankos griebdavo ne tenai, kur reikėjo, ir ta prakeikta kumelė pasidarė beveik neišpasakyto ilgio.

Vaizdas gavosi liūdnas. Baterijos karininkai ir puskarininkiai griežtai žiūrėjo į mus ir iš jų mums grėsė nevisai malonūs žodžiai. Tik vienas gen. Žukauskas kiek juokėsi. Ir kai paskutinis naujokas nelaimingai šoko ir krito ant matraco, įvyko neįmanomas dalykas: Žukauskas nusivilko milinę ir mundurą, liepė prie kumelės stovintiems kareiviams, kurie griebdavo nemokančius, pasitraukti, įsibėgėjo ir... peršoko. Žinodami, kad seniui buvo virš 60 metų, mes visi tik išsižiojome. Dar labiau nustebome, kai generolas pasiūlė plk. Janavičiui šokti, o tas peršoko net rankomis kumelės nepalietęs! Adjutantas šoko neprašytas, ir taipgi gerai. Kai Žukauskas vėl apsirengė, jis mums pasakė: vyrai, taip reikia šokti. Kai aš kitą kartą atvyksiu, kumelė turi būti jums visiems per trumpa!

Šis įvykis mus giliai paveikė. Mūsų tolesnis mokymas ėjo gerai, tik ta kumelė dar darė kliūčių. Mes jau galvojome tam prakeiktam daiktui galą nupiauti ir vėl gražiai oda aptraukti, bet pabūgome. Vistik nemokančių ją peršokti mūsų baterijoje nedaug beliko, tik penki žmonės. Ir kai naujokų apmokymo laikas ėjo prie galo ir artinosi egzaminai į "kareivius", viršila išgalvojo naują dalyką: jis prižadėjo tiems penkiems atostogų, su sąlyga, kad jie pasitemps ir nuveiks kumelę. Šis pažadas turėjo gerų vaisių ir iš tų penkių nemokšų beliko tik du. Todėl viršila nutarė tuos kareivius "nuslėpti" ir egzaminų metu juos paskirti į tarnybą. Apie tai viršila pranešė baterijos karininkams ir gavo jų sutikimą.

Atėjo egzaminų laikas. Ir vėl atvažiavo generolas Žukauskas su savo palydovais. Prie visų tikrinimų naujokai laikėsi gerai. Žino, dar gimnastika — kumelė. Mūsų baimė prieš viršininkus buvo jau išnykusi, net ir kumelė buvo nebaisi, nes tie du, kurie nemokėjo ją peršokti, liko kareivinėse. Šokimas ėjo sklandžiai, baterijos karininkai džiaugėsi, viršila triumfavo. Jie nejautė galo. O jisai buvo jiems liūdnas.

Štai kas atsitiko. Kai Žukauskas pamatė, kad visi gerai šoko, jisai pasižiūrėjo į rikiuotės lapelį, kuris jam buvo įteiktas dar prieš tikrinimą. Paskui greit perbėgo akimis mūsų gretas ir tuojau nustatė, kad trūksta dviejų kareivių. Ir kai paskutinis naujokas gerai peršoko per kumelę, įvyko maždaug toks pasikalbėjimas:

Žukauskas (į bat. vadą): Regis, nėra dviejų žmonių?

Baterijos vadas: — Taip, pone generole. Jie tarnyboje.

Žukauskas (į vyresnįjį karininką): — Ar tamsta žinai kur jie yra?

Vyr. karininkas: — Taip, pone generole. Vienas tvarkininkas, kitas virtuvėje.

Žukauskas (į viršilą): Reiškia, tie vyrai nemoka peršokti per kumelę?

Viršila: — Taip, pone generole.

Žukauskas: — Aišku. Kodėl nesiūlei jiems atostogų?

Viršila: — Siūliau, bet nepadėjo.

Žukauskas (į bat. vadą): Jei jau atostogos nepadėjo, vadinasi niekas negali jiems padėti. Žiūrėk, tamsta, jų nebausk, o kai ateis laikas, jie turi važiuoti atostogų, lygiai kaip ir visi kiti. Kitą kartą taip nedaryk.

Taip ir pasibaigė tikrinimas. Kad ir gudraus viršilos būta, bet seną karį jam apgauti nepavyko. Mums gi dar ilgam laikui tas įvykis buvo smagiausia pasikalbėjimo tema, nes ir vėl pasitvirtino sena kareivių tiesa: viršininkai baudžia pirm viršininkus, o ne kareivius. Ypač paliko mums tas beveik klasinis būdas, kaip generolas Žukauskas vienu ypu, bet visiškai logiškai visus aukštesniuosius baterijos pareigūnus ir suprato ir pamokino.

Velis

Žiemiškos apraiškos

Jau praeito penktadienio naktį iškritęs Chicagoje sniegas bei nukritusi žemiau šalimo ribos temperatūra kartojosi ir vėliau. Šeštadienį jo buvo iškritę apsčiai, ir tai prisidėjo prie eilės eismo nelaimių. Tuo metu apie 40% kreipimosi į policiją atvejų buvo susiję su eismo nelaimėmis.

Plėšikai atėmė iš 3 moterų $15,750

Kai 3 moteriškės buvo beeinančios iš savo namų pas savo vyrus į pietus vidurmiestin, šiaurinėje miesto dalyje banditai jas užpuolė ir atėmė brangenybėmis ir pinigais $15,750. Seserys Mrs. Goldwater, 534 Cornelia, ir Mrs. Leon, 546 Cornelia, buvo plėšikų sulaikytos ir joms įsakyta nejudėti. Tada plėšikai atėmė iš abiejų po ūdrinius kailinius, vertus po $3,000, žiedus, rankinį laikrodėlį $4,000 vertės ir $81 grynais pinigais. Mrs. Harris, 6738 Lakewood, buvo priversta plėšikams atiduoti gatvėtaky netoli savo namų du žiedus, vertus $2,100, ir $75 grynais pinigais.

Give America's Favorite ALL-PURPOSE PORTABLE

Beats Everything I've Seen!

HAMILTON BEACH Mixette®

$19.50 ONLY 2 1/2 LBS. AND REALLY POWERFUL!

Flat base prevents messy batter drip!

Hangs on wall or fits in drawer! (bracket furnished)

One-hand operation— 3 speeds!

GLASER'S

FURNITURE AND APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GASO LEIDIMUS TURINTIESIEMS

PATARIAMA PASINAUDOTI SIEGLER PEČIAIS

VISI SIEGLER PEČIAI GAZO CO. INSPEKCIJOS BUS UŽTIKRINTAI PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stipraus špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia jokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dumplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo 1 iki 6 kambarių. Turime baltą virtuvinį stilių.

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 West Cermak Rd. BIshop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NESUGAISK BRANGAUS DARBOLAIKIO DĖL PEČIŲ GELOS

Greitai palengvinkite įkyrų nugaros raumenų skausmą vartodami Johnson's Back Plaster — beveik taip kaip nešiodami šildančią paduškėlę. Plasteris atveda šildantį gaivinantį kraują į skaudančią vietą, sustiprina pailsusius raumenis. Gaunamas visose aptiekose.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

Marge's Beauty Salon

(NAUJA VADOVYBĖ)

MARGE PARMENTIER, savininkė

Nuolat dirba: NELLIE, MARIE, BETTY

Kerpame plaukus, juos šukuojame ir padarome pusmetinę. Dažome.

Atdara pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir šeštad. nuo 9 iki 6, ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9.

3312 W. MADISON STREET

NEvada 8-2213 — 2214

REUMATIZMAS

Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artritį ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. BIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

1955 metų TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI SU FM

— FONOGRAFAI —

TV IR RADIJO LEMPOS

APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION sales-service

3130 So. Halsted St. DAnube 6-6887

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway

South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

Daininkas, kuris sunkiai dirba

Dievas, išvarydamas Adomą iš rojaus, pasakė: "Sunkiu prakaitu pelnysi duoną sau".

Šis pamokymas tinka daugeliui naujai atvykusių lietuvių, kurie Lietuvoje gyveno neblogiau kaip Adomas rojuje, bet... Bet dabar sunkiu prakaitu turi pelnytis duoną sau. Jeigu p. V. Verikaitis būtų gyvenęs Lietuvoje, tai yra Nepriklausomoje Lietuvoje, tai jo materialis gyvenimas būtų užtikrintas. Bet Kanadoje menininkai tiesiog skursta!

Iš anglų spaudos atsiliepimų reikėtų spręsti, kad p. Verikaitis vertinamas labai gerai ir jo atlyginimas, jeigu jau neaukštas, tai bent vidutinis turėtų būti, bet taip nėra. Ir su šeimyna prisieina labai sunkiai užsibrėžto tikslo siekti. Tai gaila.

Štai po ranka turiu "The Wallaceburg News" (Oct. 26-1954), kur pirmame puslapyje ir pirmoj skilty taip rašoma:

"FINE MUSICAL EVENING ENJOYED IN FIRST DEPT. OF EDUCATIONAL CONCERT SERIES" By Roy Stevens

Miss Irene Loosberg, soprano, Edith Meck, pianist and accompanist, Vaclovas Verikaitis, bass, and Klemi Hambourg, violinist, formed the personnel of the group who presented a widely varied program.

Apie V. Verikaitį taip sakoma:

"Mr. Vaclovas Verikaitis was born in Lithuania and came to this country 1948. He studies at the Royal Conservatory and also is a member of the Conservatory Opera Company. He displayed a fine operatic voice, a bass with baritone musical quality. He has a big voice of dramatic power and in which he displays fine tone control. His first group was made up of Handel, Beethoven and Mozart (Non Piu Andrai from Marriage of Figaro), and he captured the spirit of all three composers.

Mr. Verikaitis chose in his second group three folk-type songs by Michael Head, A Sea Burthen, in minor tones; Limenhouse Reach, a lively English love song and Back to Hilo. "La Calunnia" from Rossini's opera, Barber of Seville, served to show the singer's dramatic talens to advantage. For an encore he sang a vigorous Lithuanian folk songs, arranged for voice and piano by himself.

Kitame provincijos laikraštyje (Nov. 3) duodama tokia recenzija apie V. Verikaitį:

Vaclovas Verikaitis, brilliant young bass singer, has a voice of flexible beauty, rich and strong. His stage manner is personable and his sense of the drama in song never wanting. With the development of a clearer speaking voice when making comments, he should indeed go far in the concert, or perhaps, operatic field. With good diction he sang for his first appearance: "Honour and Arms" a vigorous aria from the pen of George Frederick Haendel".

Ir taip toliau seka visa eilė komplimentų. Dažnai tenka ir Toronto laikraščiuose pastebėti įvairių atsiliepimų apie V. Verikaičio dainavimą, tai operoj, tai kur nors koncerte. Paskutinis ir pirmutinis kaipo lietuvio pasirodymas "Royal Art Gallery" buvo įvertintas labai gerai.

Dabar V. Verikaitis yra išvykęs į Ontario provincijos vakarus, kur apie Kenoros apylinkę duos 6 koncertus. Eatono Auditorijoj sausio 10 dieną bus atliktas "Oratorio Samson", jam dainuojant.

Šiais metais p. V. Verikaitis baigia muzikos fakultetą Toronte. Geriausio jam pasisekimo linki jo draugai ir pažįstami. — *J. Y.*

Wilkes-Barre, Pa.

Angliakasių byla

Luzernes County teisme užvesta byla prieš anglių kompanijas, kurios nesumokėjo mainierių pensijų ir sveikatos fondan sutartimi reikalaujamų pinigų sumos kaip tik liečia šio miesto apylinkes. Žymiausias skolininkas šiuo atveju yra Pagnotti, nors į jo vadovaujamų kasyklų valdybą įeina ir daugiau žmonių.

Toji kompanija pagal unijos UMW of A sutartį nuo 1948 metų nesumokėjo mainierių pensijų ir sveikatos fondan $1,685,000.

Sutartį laužė viso 11 kompanijų. Bendrai jų nesumokėta suma nuo 1948 m. siekia $3,-275,685.90. Byla liečia didelius angliakasių gyvenamus plotus, prasidedančius Scranton, Pa., ir besitęsiančius iki Shamokin, Pa. Kadangi byla užvesta prieš kompanijas, kurios apima net tris apskričius, tai ir sprendimai turės būti išnešti trijuose teismuose.

1946 m. buvo padaryta pirmoji tos rūšies sutartis tarp unijos ir kietosios anglies (antracito) gamybos savininkų. Savininkai turėjo mokėti gerovės fondan tik 5c už iškastą toną anglies. Bet 1948 m. sutartimi tas mokestis pakeltas iki 20c už toną, vėliau iki 30c, o nuo 1952m . kompanijos turėjo mokėti gerovės fondan 50c už geležinkelio pylimuose atsvertą anglies toną.

Didžiosios anglies gamybos įmonės sutartį vykdė ir sumokėdavo reikiamas sumas. Bet prieš porą metų jos pasipriešino, remdamosios faktu, kad tokių mokesčių nemoka smulkiųjų anglies gamyklų savininkai. Kadangi smulkieji savininkai nemoka, tai ir didžiosios įmonės nemokėsiančios.

Kilus ginčui, unijos pagrasino sustabdysiančios darbą kasyklose. Klausimas nebuvo išspręstas pagrindinai ir buvo reguliuojamas laikinais sprendimais.

Dabar kompanijos ir vėl nemoka gerovės fondan. O pensijų ir pomirtinės fondas visiškai sumenkėjo. Pomirtinė jau nuo vasario mėnesio nemokama, o pensijų mokėjimas ein ataip pat prie sustojimo.

Pradžioje kiekvienam angliakasiui, kuris išdirbo kasyklose 20 metų ir sulaukė 60 m. amžiaus, mokėdavo $100 į mėnesį. O dabar moka tik $50 į mėnesį. Pomirtinė siekė $1,000. Dabar gi tik $500, o ir tų dar neišmoka. Gydymas susirgusių dusuliu taip pat eina prie sustojimo.

Ši byla yra labai svarbi. Daugeliui angliakasių teismo sprendimas reiškia laimėjimą arba pražūtį. Yra viltės laimėti, nes ir kitos pramonės šakos turi panašius fondus ir panašias bylas.

Angliakasių unijos rinkimuose daugiausia remia demokratus, nes demokratų valdymo laikais pagal sutartis būdavo viskas gaunama.

Anksčiau unijos vengdavo teismų procedūros, nes šiuo atveju susidaro savotiškų keblumų. Mat, į gerovės fondą dirbantieji nemoka, o moka tik gauną pensijas. Streiką paskelbti taip pat sunku, nes tiesiogiai darbininkai iš to neturi naudos. Tad dabar viską norima išsiaiškinti teismo keliu.

Prieš kelerius metus Virginijos valstybėje apie 2,000 kasėjų išėjo į streiką ir laimėjo mokestį fondui. Mat, pietinių valstybių teismai yra labai nepalankūs unijoms, tai jos turi griebtis streikų.

Pas mus kas kita. Čia teisėjai renkami ir nuo angliakasių priklauso jų išrinkimas ar neišrinkimas. Taip pat ir miestelių gerovė priklauso nuo to, kiek angliakasiai uždirba ir kiek gauna pensijos paleistieji iš darbo.

Liūdna angliakasių būklė

Praėjusiais metais kietosios anglies gamyba buvo pasiekusi tik 30 milijonų tonų. Tai yra 20 mil. tonų mažiau, negu ankstyvesniais metais. Bet šiais metais anglies gamyba dar bus truputį mažesnė.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
Lewis Cagle, kaip paaiškėjo, irgi dalyvavo William Remingtono užpuolime. Kaip žinia, užpuolimas įvyko Lewisburgho (Pa.) kalėjime, kur Remington buvo kalinamas už kreivą priesaiką.

Didžiuma kasyklų dabar dirba po 5 dienas per savaitę. Bet dirbančiųjų skaičius yra gerokai sumažėjęs. Daugely vietų tik trečdalis darbininkų dirba, palyginus su darbininkų skaičiumi tose vietose prieš porą metų. Dideliame kieky kasyklų veikia naujos mašinos, kurios pavaduoja darbininkus. Be to įvestas labai skubus darbo tempas.

To pasėkoje daug darbininkų atleista. Kituose miestuose darbas taip pat nelengvai gaunamas. Šių dienų dirbančiųjų sąlygos yra panašios į praeities sąlygas. Visi pyksta, kad unija ima iš darbininko po $4.00 į mėnesį ir nepajėgia apginti dirbančiųjų reikalų.

Ryšium su anglies kasyklų darbininkų vargais smunka ir biznis. Miestelių prekybininkai negali išsiversti.

Liūdnos angliakasių sąlygos ir pačiame darbe. Sužeidimų ir užmušimų skaičius, imant procentaliai nuo dirbančiųjų skaičiaus, gerokai padidėjo.

Čia pateikiu truputį statistikos iš pirmojo unijos distrikto (Wilkes Barre). Prieš dvejus metus unijai duoklę mokančiųjų skaičius siekė 38,000. Praėjusį mėnesį sumokėjo tik 14,000 narių.

Kietoji anglis eksploatuojama trijuose distriktuose. Pirmame distrikte apie pusę narių sudaro antracito kasėjai ir jie dabar pagamina daugiau, negu pusę anglių. Čia galima sėkmingai panaudoti modernias mašinas, nes pakilimai maži.

Jei prieš dvejus metus unija gaudavo duokles iš 60,000, tai dabar gauna tik iš 20,000 narių. *J. V. Stanislovaitis*

Ansamblis ir solistai Balfo koncerte

Didingas Balfo dešimtmečio sukaktuvinis koncertas įvyks gruodžio 5 d. 4 v .v. Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje, prie 67 ir S. California Ave.

Operos solistė Sofija Adomaitienė dainuos A. Kačanausko ir J. Karnavičiaus kūrinius.

Dainavos ansamblis, vedamas muziko Stepo Sodeikos, ten pasirodys su religiniu ir giliai patriotiniu dainų repertuaru.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00 o namo paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

SKELBIAME MŪSŲ NAUJO

KALĖDINIO KLUBO
(CHRISTMAS CLUB)

ATIDARYMĄ LAPKRIČIO 22 DIENĄ
Tai lengvas būdas sutaupyti pinigus, reikalingus

1. Kalėdoms
2. Taksams mokėti
3. Vakacijoms ir kitiems reikalams

Įsirašykite į šį Klubą ir pasirinkite savo reikalams bei piniginei tinkamą skyrių.

KALĖDINIO KLUBO mokesčius galima mokėti:

po $2.00 kas antra savaitė
po $4.00 " " "
po $6.00 " " "
po $10.00 " " "
po $20.00 " " "

Platesnių informacijų kreipkitės į

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St., Chicago, Illinois
Tel.: HAymarket 1-2028

OUR EXTRA SPECIAL
BUY!
New 1955 G-E 21 INCH CONSOLETTE
FOR THE PRICE OF A 17" SET

252 Square Inches of Picture...Larger Than Many Other 21-Inch Screens

EXCLUSIVE G-E FEATURES
★ G. E. Black Face Tube for true lifetime pictures
★ Rich, cordovan brown cabinet with swivel casters
★ G. E. Dynapower Speaker for lasting tonal quality
★ Area Switch for best pictures from both near and far
★ New Cascode Tuner for superb picture quality
★ Removable safety glass for easier cleaning
★ Power Transformer for faster warmup and long tube life
★ Price includes taxes and full year picture tube warranty and 90 days on parts

$189.95

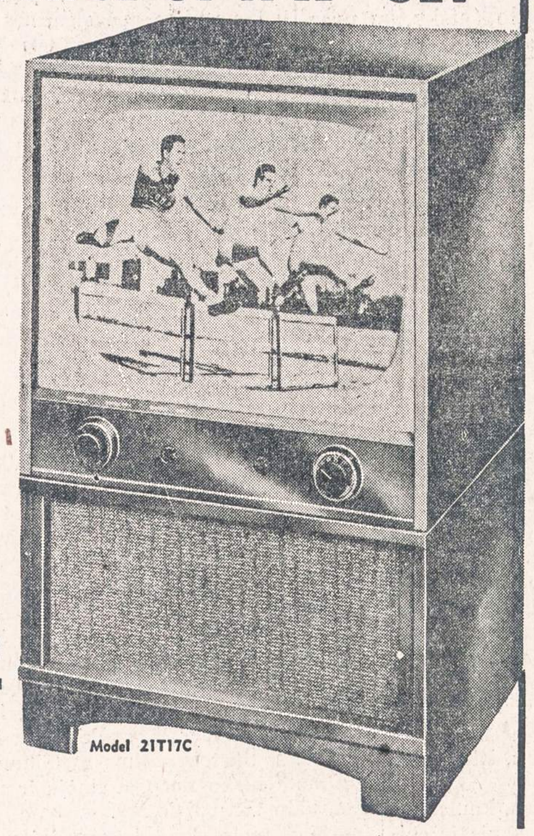
Model 21T17C

UNION APPLIANCES
40 So. Clinton Street DEarborn 2-4838
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

LIETUVIŠKU BŪDU RUKYTAS KALAKUTAS
Vaišinkite savo draugus Kalėdų ir Naujų Metų proga nuostabiai skania galima-tuojau-valgyti kalakutiena, paruošta pagal seną lietuvių receptą. Pasiųskite kalakuta dovanų vertingiems biznio bendrams arba brangiems draugams ir giminėms. Mes siunčiame užmokėtu paštu, įdėję kartu dovanų kortelę. 8 sv. $14.00; 10 sv. $17.50; 12 sv. $21.00. Dovana suvyniota.
Siųskite čekį arba Money Order adresu:
BANELLIS OF UTAH, LOGAN, UTAH

DR. CHARLES M.
LIESTENFELTZ
Chiropractic Physician
Hours: 9 till 6 daily.
515 BROADWAY
Room 230 GARY 3-0717

LEN and JOE'S
SHELL SERVICE STATION
Complete Line of
Firestone Tires and Accessories
Washing—Greasing—Battery Service
Brakes — Ignition — Winterizing
Greasing $1.25 with this ad
2401 S. WESTERN AVE.
PHONE VI 7-8448
Hours: 6:30 A.M. to 11:00 P.M.

Dainty, delightful, different
DOLL COSTUMES
"We Dress Any Doll"
Dolls and Formal Ensembles.
18" Walking Dolls dressed in an R-Lynn Original Formal Ensemble — $10.00
Money Orders Accepted.
R - LYNN ORIGINALS
ROdney 3-8998

Attention Elderly Folks
We offer you a real home.
LOVELY ROOMS.
Private or semi-private.
- EXCELLENT FOOD
- HOME COOKING
- SPECIAL DIETS

LOW MONTHLY RATES
Call
ATLANTIC 5-3383
BLACKSTONE REST HOME
4917 So. Blackstone Ave.

Church and Institutional DECORATING Exclusively
Expert Refinishing of Statues and Stations of the Cross.
ERNIE BRUSS
Studio Phones:
Day: POrtsmouth 7-1830
Night: WOrth 309
3933 WEST 63rd STREET
Chicago 29, Illinois

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-angliškąžodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą "Classified" skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti HAymarket 1-6100, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį prieš 4 val. vakaro, jei norite, kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami iki 12 val. Sekmadieniais — iki 11 val. ryto.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50
Užsieniuose:	
Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Marshallo Planas Azijai

Prez. Eisenhowerio administracija ruošia plataus masto ekonominės pagalbos programą Azijos tautoms, panašią į Marshallo Planą, kurio pagrindines mintis išdėstė savo kalboje 1947 m. birželio mėnesį Harvardo universiteto iškilmėse tuometinis valstybės sekretorius George C. Marshall.

Sekretorius Marshallas toje savo kalboje pasiūlė nukentėjusioms dėl karo Europos tautoms ekonominę ir finansinę Amerikos pagalbą tąja sąlyga, kad jos apsiimtų taip pat padėti ir viena kitai. Pasiūlymas, kaip žinoma, buvo duotas visoms šalims, neišskiriant ir "sovietų bloko"; bet Rusijos diktatoriai jį atmetė ir uždraudė savo satelitams juo naudotis. Todėl į Marshallo Planą įsijungė tik Vakarų Europos šalys, šioje pusėje Geležinės Uždangos. Pirmas Marshallo pasiūlymo reikšmę suprato Britanijos užsienio reikalų ministeris Ernest Bevin (ne "kairiasparnis" Aneurin Bevan), ir jo iniciatyva buvo sušaukta konferencija jam apsvarstyti ir įgyvendinti.

Marshallo Plano dėka Europa atsistatė ekonomiškai, išvystė savo pramonės ir žemės ūkio gamybą ir pakėlė gyvenimo lygį žymiai aukščiau prieškarinio. Paskutiniai metai buvo didžiausios ekonominės gerovės metai Europos istorijoje.

Bet Azijoje ekonominės pažangos beveik nėra. Jos ūkis yra labai atsilikęs. Darbo metodai primityvūs. Pramonė tik pradeda dygti ir nėra kapitalų jai vystyti. Žmonėms trūksta technikinio žinojimo gamtos turtams išnaudoti. Todėl masės žmonių yra paskendusios skurde. Jose randa gerą dirvą bolševizmo propaganda, žadanti gerovę beturčiams ir laimę išsilaisvinusioms iš "imperialistų jungo" tautoms.

Matydama šitos padėties pavojingumą Vakarams, prez. Trumano administracija jau prieš keletą metų ėmė teikti Azijos šalims ekonominę pagalbą, pagal vadinamąjį "Point Four" planą. Tačiau šita pagalba buvo ir tebėra palyginti labai kukli.

— o —

Dabar ketinama žymiai ją išplėsti, pritraukiant prie Azijos šelpimo reikalo ir Europos tautas. Kadangi Europa ekonomiškai atsigavo su Amerikos pagalba, tai Jungtinės Valstybės dabar kviečia ją padėti Azijos tautoms atsistoti ant kojų.

Prieš keletą dienų šitą sumanymą išdėstė spaudos konferencijoje užsienio šelpimo administratorius Harold E. Stassen. Trumpai suglaudus, jisai siūlo (aišku, su prez. Eisenhowerio pritarimu) sudaryti panašią tarptautinę organizaciją, kaip ta, kuri buvo įsteigta Marshallo Planui vykdyti ir kuri vadinasi "Organization for European Economic Cooperation". Į Azijai šelpti organizaciją būtų kviečiamos įstoti visos laisvosios Azijos valstybės: Indija, Pakistanas, Indonezija, Burma, Ceilonas, Filipinai, Pietinis Vietnam, Tai Kraštas (Siamas), Formoza, Korėja, ir Japonija. Jų atstovai turėtų sprendžiamą balsą, paruošiant ekonominės pagalbos programą ir, toliau, tą pagalbą skirstant.

Iš kitos pusės, pagalbos teikimas eitų ne tik iš Amerikos, bet ir iš Europos. Šituo atžvilgiu "Marshallo Planas Azijai" skiriasi nuo originaliojo Marshallo Plano, ir tai yra svarbus punktas. Kai Amerika **ir Europa** teiks pagalbą Azijos tautoms, tai šios negalės įtarti Jungtines Valstybes, kad jos vykdo "ekonominio imperializmo" politiką.

Reikia tikėtis, kad prez. Eisenhoweris pateiks šitą sumanymą 84-am kongresui, kai šis susirinks sausio mėnesį, ir prašys jį patvirtinti.

Sakoma, kad tai būsiąs prezidento atsakymas tiems, kurie klausia, ką Jungtinės Valstybės rengiasi daryti akivaizdoje gresiančio pavojaus, kai komunizmas, po metų kitų pasivijęs Ameriką atominio apsiginklavimo srityje, ims grobti vieną šalį po kitos; jei JAV nori išvengti atominio karo, tai kaip jos tada užkirs kelią tiems grobimams?

Prez. Eisenhoweris ir jo patarėjai nurodo, kad komunizmo agresija Europoje tapo sustabdyta ir Europa dabar jaučiasi palyginti saugi, — kadangi ji sustiprėjo ekonomiškai. Bolševizmo ekspansijai bus užkirstas kelias taip pat ir Azijoje, kai Azijos tautos pasijus sustiprėjusios ekonomiškai.

Šita pažiūra yra paremta įsitikinimu, kad laisvoji ekonominė sistema yra sėkmingesnė, negu totalitarinės diktatūros kontroliuojamoji.

ALT SEKRETORIAUS DR. P. GRIGAIČIO PRANEŠIMAS

ALT KONFERENCIJOJE NEW YORKE 1954 M. LAPKRIČIO 12-13 d.d.

Kai pereitame ALT Suvažiavime ir Visuotiniame Amerikos Lietuvių Kongrese apžvelgėme sėkmingas Amerikos Lietuvių Tarybos ir Amerikos lietuvių visuomenės pastangas, kad JAV Kongresas apsiimtų ištirti Lietuvos ir jos dviejų Pabaltijo kaimynų pavergimą, stovėjome prieš naują didelį uždavinį — ko geriausiai pasiruošti tam tyrinėjimui, t. y., sukomplektuoti liudininkus ir dokumentinę medžiagą. Vargu, ar tada kas galėjo numanyti, koks tai bus didelis ir sudėtingas darbas, ir su kokiomis problemomis bei galvosūkiais teks susidurti siekiant, kad tyrinėjimas galimai daugiau pasitarnautų Lietuvos laisvės reikalui.

Taip, tikrai paskutinieji ALT veiklos metai praėjo Kersteno Rezoliucijos vykdymo ir Lietuvos bylos dokumentacijos telkimo ženkle. Apie šituos darbus šiandien galima pateikti kone pilną apžvalgą, nes su dabartinio Kongreso terminu, taigi metų gale, baigiasi Kersteno Komiteto veikla. Kokios galimybės tyrinėjimą pratęsti į naują Kongresą, kaip kad kai kas sugestionuoja, šiuo metu dar sunku spėlioti.

Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas

Kai pereitų metų vasaros mėnesiais vykusios intensyvios kovos dėl Kersteno Rezoliucijos atsikvėpimų metu pagalvodavome ir apie kitus Tarybos reikalus, nekartą statėme klausimą: ar ne per didelę naštą užsidėjome — organizuoti Kongresą, kai reikia tiek bėgioti ir dirbti dėl Rezoliucijos? Dar aštriau šis klausimas kildavo paskutiniais mėnesiais prieš Kongresą, kai, Kersteno Rezoliucijai praėjus, reikėjo skubiai pradėti organizuoti ir vykdyti sudėtingą Lietuvos bylos dokumentacijos telkimą, susitarti dėl sistemos, kompetencijos ir t.t.

Kongresas įvyko ir, reikia pripažinti, jis visais atžvilgiais pasisekė. Pirmiausiai turiu pažymėti, kad jį pasveikino pats JAV Prezidentas ir 32 Senato ir Atstovų Buto nariai; kad savo tarpe turėjome žymų Administracijos atstovą — Valstybės Pasekretorį ir kelis kongresmanus, tarp jų ir kongr. Kersteną, kurie visi pasakė reikšmingas kalbas. Šitoks dėmesys, ateinąs mums, lietuviams, iš Washingtono, iki šiol yra pirmas.

Kongrese Amerikos lietuvių visuomenė buvo ir gausiai ir plačiai atstovaujama, nes iš viso 304 įvairių politinių ir ideologinių grupių organizacijos atsiuntė 816 delegatų. Tuo būdu tai buvo tikras Amerikos lietuvių seimas. Dar daugiau — šiame Kongrese buvo suteikta proga kiekvienam individualiai pasisakyti tuo ar kitu klausimu, pateikti pageidavimus bei sugestijas. Niekas negalėjo skųstis, kad nebuvo išklausytas, ar neleido kalbėti.

Atstovautos organizacijos ir delegatai taip pat stipriai parėmė ALT iždą, suaukodami daugiau kaip 15,000 dol. Ši parama atėjo geru laiku, nes jau buvome tada pradėję dirbti didelį ir, žinoma, išlaidų reikalaujantį darbą — Lietuvos pavergimo medžiagos rinkimą ir tvarkymą.

Žinau, kai kas, ypačiai iš naujųjų ateivių, laukė iš Kongreso žymiai daugiau — reikšmingų nutarimų, reformų, ir nusivylė, kai pamatė, kad Kongresas buvo daugiau demonstracija. Ne kartą teko aiškinti, kad tokie Kongresai nėra parlamentai, ir kad ypačiai tai tinka ALTo atveju: mūsų organizacijoje srovės dalyvauja laisvai susitarusios, ir svarbiausi nutarimai daromi srovėse, bet ne masiniuose susirinkimuose.

Negalima nuneigti, kad Kongresas turėjo kurių spragų, kurios tačiau buvo neesminės ir nepakenkė nei Kongreso turiniui nei reikšmei. Ką nors didesnio organizuojant, visuomet reikia skaitytis, kad spragų gali atsirasti. Bet jos taip pat yra pamokos ateičiai.

Kaip ALT posėdis, įvykęs 1953 m. lapkričio 29 d., nutarė, visa Kongreso medžiaga buvo surinkta, aptvarkyta ir atspausdinta. Susidarė 98 didokų puslapių leidinys, tiesa, kuklus spauda ir išvaizda, bet užtat nebrangus: 700 jo egzempliorių atsiėjo, įskaitant ir persiuntimo kaštus, apie 550 dol. Sutaupyta mažiausiai tokia pat suma. Tai dėl to, kad leidinys atspaustas mimeografu, ir visas kitas darbas atliktas turimomis ALT raštinėje jėgomis.

Tiražas nustatytas pagal turimų Kongreso delegatų ir jų atstovautų organizacijų adresų skaičių, pridėjus visą ALT "mailing list" ir dar kiek atsargai, jei kas vėliau atsišauktų. Šiems visiems Kongreso darbų knyga buvo išsiuntinėta. Daugelis ją gavusių atsiliepę į pridėtą laišką, atsiųsdami išlaidoms padengti tai dolerį, tai du, kiti net penkis, o dviem atvejais — net 25 ir 50.

Gauti atsiliepimai apie knygą yra teigiami, nežiūrint kad vieno kito delegato pavardė galėjo iškristi iš sąrašo, ir šiek tiek korektūros klaidų įsibrovė. Apgailėtina, kad negalėjome įdėti įdomaus ir reikšmingo Nacionalinio Demokratų Partijos Komiteto sveikinimo laiško. Jis pateko į kažkieno rankas po to, kai jis buvo perskaitytas Kongreso metu. Teiravomės eilę žmonių, bet nepasisekė užeiti ant jo pėdsakų.

Vykdomojo Komiteto veikla Lietuvos pavergimo tyrinėjimo reikalais

ALT vadovybė neturėjo jokios abejonės, kad, siekiant galimai daugiau naudos Lietuvos reikalui iš Kersteno Komiteto tyrinėjimų, lietuviams ir vėl teks pakelti nelengvą darbo ir išlaidų naštą.

Su dideliu apgailestavimu teko konstatuoti, kad iki tol niekas nebuvo pasirūpinęs bent iš dalies surinkti su Lietuvos pavergimu susijusią medžiagą. O šitai atlikti, atrodo, buvo tokia gera proga, kai visa Lietuvos tremtinių masė gyveno maždaug vienoje vietoje — Vakarų Europos stovyklose, turėjo daugiau laisvo laiko, kai patyrimai dar buvo šviežesni jų atmintyje. Dabar gi šito uždavinio reikėjo imtis reikalui spaudžiant ir daug nepalankesnėse aplinkybėse: liudininkai išblaškyti viso pasaulio kraštuose, jų adresai nežinomi, dokumentai irgi dažnai perėję į kitas rankas, žmonės, per daug užimti kasdieniniais rūpesčiais, jau pradėję apmiršti įvykius, asmenis, datas, aplinkybes.

Pirmas klausimas, kurį reikėjo skubiai išspręsti, buvo: kas rūpinsis Lietuvos pavergimo dokumentacijos rinkimu? Šitam tikslui New Yorke laikyta atskira konferencija, kurioje be ALT Vykd. K-to ir Inf. Centro direktorės dalyvavo Lietuvos Laisvės Komitetas ir Lietuvos Pasiuntinybės Washingtone atstovai. Konferencijoje nustatyta, kad visam šiam darbui vadovaus Amerikos Lietuvių Taryba, kuri sudarys specialų aparatą, ir kad kiti lietuviškieji veiksniai visais galimais būdais talkins. Taip pat reikėjo su kitais lietuviškaisiais veiksniais suderinti nuomones visa eile kitų klausimų, siekiant darbą centralizuoti ir tuo būdu išvengti bet kokios partizaniškos akcijos, duplikacijos ar net prieštaravimų. Visų suprastas reikalas dokumentinės medžiagos telkime bei paruošime vadovautis didžiausio objektyvumo taisykle ir neliesti klausimų, kurie nėra tiesiog surišti su Lietuvos pavergimu arba galėtų kokiu nors būdu pakenkti politinėms grupėms ar asmenims.

Reikia pasakyti, kad visais šiais klausimais susitarimas tarp lietuviškųjų veiksnių pasiektas lengvai ir negaišinant daug laiko. Darbą dirbant, vėliau pasitaikė kai kurių nukrypimų nuo susitarimo, kad medžiagos telkimas turi būti centralizuotas, tačiau kadangi tai neišsaukė didesnių nesusipratimų, nematau reikalo to smulkiau aiškinti.

Tolimesnis ALT vadovybės žingsnis buvo suorganizuoti pakankamai kompetentingų asmenų aparatą, kuris ne tik liudininkus pasiektų bei suregistruotų ir dokumentus surinktų, bet ir sugebėtų visą tą medžiagą patikrinti, įvertinti ir sistematizuoti. Ypačiai šiam darbui vadovauti reikėjo asmenų, kurie geriausiai orientavosi tų laikų įvykiuose Lietuvoje, suprato sudaryto kongresinio Komiteto paskirtį ir ypačiai legalinę tyrinėjimų pusę, nes buvo nesunku spėti, kad specialistai Maskvos tarnyboje atydžiai seks Komiteto darbą ir stengsis surasti spragų. Dėl to ALT Vykd. K-tas, pasitaręs su žinomų Lietuvos teisininkų grupe Chicagoje ir pagal jų rekomendaciją, Lietuvos medžiagos surinkimui vadovauti angažavo teisininką, buvusį Vilniaus Apygardos Teismo prokurorą, J. Talalą ir jam pagelbėti — Lietuvos genocido klausimą žinantį Lietuvių Martirologijos Skyriaus vedėją J. Rimašauską. Jiems talkinti buvo pakviesti atstovai, taip pat visi teisininkai, visose didžiosiose lietuvių kolonijose Amerikoje. Bendradarbiavimo ryšiai buvo užmegzti su VLIKu ir daugeliu lietuvių organizacijų ir veikėjų kituose kraštuose.

Lietuvos bylos dokumentacijos telkimo darbas buvo pradėtas jau pereitų metų rugsėjo mėn., ir jis intensyviai tebevykdomas. Apie jį smulkiau patirsite atskirame pranešime. Aš tik noriu dar pažymėti, kad, šį darbą pradedant, turėtas prieš akis ir kitas tikslas — kol dar nevėlu, surinkti tą visą dokumentinę medžiagą, kad ateinančioms kartoms pasiliktų iškalbingas liudijimas apie lietuvių tautos išgyventą nelaimių ir kančių etapą.

(Bus daugiau)

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų . . . Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

ALGIRDAS MARGERIS (Tęsinys)

SAULĖS RŪSTYBĖ

(Ištraukos iš spausdinamo "Saulės Rūstybės" romano)

ANTROJI DALIS

— Todėl, kad mudu nenorime būti dideli ir garbingi.

— Na jau . . .

— Žinai, kad tik vienas iš dešimties teišlošia; o todėl jis ir turi būti dešimtį kartų didesnis ir garbingesnis už tuos, kurie pralošia.

— Bet kad jis pats devynis kartus pralošia, kol vieną kartą išlošia.

— Ir tik todėl jis didelis ir garbingas. Jei jis daugiau kartų išloštų, tada laimėjimas nebūtų tokia didelė naujiena ir džiaugsmas, ir jis nesigirtų visiems, kaip daug jis išlošė . . .

— Bet kai devynis kartus pralošė, tada . . .

— Tada jis tyli, kaip straigė lukšte.

— Ar visi lošiai negeri? — abejodama paklausė.

— Ne visi. Vienas yra geras.

— Na, kuris gi? — įstatė ji į mane akis, šiltų šypsnelių pilnas.

— Tai tas, kuris nėra lošiamas kortomis, kauleliais, rulete, akcijomis, arklių ar šunų lenktynėmis ir gaidžių kovomis. Ne. Jis yra tik tas lošis, kurį laimėti ar pralaimėti — dažniausiai pralaimėti — tegali tik vienas lošikas, ne du, trys, keturi ar penki. Taip. Juk arklių lenktynių, kortų ar ruletės lošiuose tik tada vieni laimi, kada kiti pralaimi. Ir laimėtojai čia atrodo, tarsi jie būtų paprasčiausi parazitai: blakės, blusos, uodai ir kiti kraujasiurbiai, kurie tik tada laimi kraujo, kada to kraujo savininkas jo pralaimi. Bet lošį, kurį aš laikau geru ir teisingu, tegali laimėti ar pralaimėti tik vienas lošikas, niekas daugiau. Ir tas lošikas yra knygų rašytojas! — pasakiau užsidegęs. — Jis rašo, jis kuria, jis daug naktų nemiega, nieko nežinodamas, kas iš jo darbo išeis, ką pasakys vadinamieji kritikai, kaip supras ir įvertins skaitytojai — tie tikriausi ir didžiausi kritikai, nes tik nuo jų vienų tepriklauso kūrinio pasisekimas ir autoriaus rytojus. Ar jie tikrai jo knygą pamėgs, su nuoširdumu ją skaitys, ja džiaugsis ir didžiuosis, kad yra ją skaitę, taigi ir kitiems pasakys, kad ją skaitytų, ar, antra vertus, nors jie ir nusipirks ir skaitys ją, bet skaitydami raukysis, šaipysis, keiksis, draskysis ir šunis ant jos autoriaus kars, o perskaitę, ant jos nusispjaus ir į gurbą ar tiesiog krosnį ją svies! Ir dar to nepakaks. Kitiems pasakys, juos įspės, kad jos nepirktų, neskaitytų, net į rankas neimtų, tarsi didžiausios ir pikčiausios bjaurybės!

— Dėduk! Gaisras tik lauke, ne čia.

— Kantrybės, vaikeli, šventos kantrybės. Juk pati žinai, kad knygų rašytojas lošia ne tiktai savo kūno ir proto darbu, viltimi ir širdimi, bet ir likimu. Tai iš tikrųjų painiausias, sunkiausias ir pavojingiausias lošimas. Ir tik tokį lošimą aš laikau tikru ir teisingu. Jis, mat, nieko neapgaudinėja ir nieko nenuskriaudžia, kaip tik patį lošiką.

— Man regis, kad dažniausiai pralošia tie knygų rašytojai, kurių knygose pirmauja ne širdies ugnis ir ašaros, bet sielos šviesa ir rimtis, — pasakė mergaitė, giliai susimąsčiusi.

Aš palingavau galva.

Baigėme valgyti ir tuoj išėjome.

Spiegė sirenos ir skambėjo skambalai viesuliškai atlekiančių, pralekiančių ir nulekiančių ugniagesių mašinų — raudonų, ddelių ir galingų — su stačiais vyrais šonuose ir užpakaly. Jie visi buvo šalmuoti ir su kirviais už diržo. Prie šito viso triukšmo mielai prisidėjo automobilių sirenos ir vaikų šauksmai:

— Extra! Extra! Čikaga dega!!!

Nusipirkome. Labai stambių raidžių juodi žodžiai tarsi durte dūrė mudviem į akis:

"Čikaga dega! Pietvakarinės miesto srities dideli plotai jau yra išdegę. Komisionierius O'Halloran visą laiką budi ugnies juostoje. Jo apskaičiavimu, jau aštuonių milijonų dolerių vertės gėrybių ugnis nušlavė".

Mano augintinė pažiūrėjo į mane, o aš į ją, ir aštrūs ironijos šešėliai krito ant komisionieriaus O'Halloran'o, gesinančio ugnį alumi ir degtine karčiamos lovoje . . .

III.

Norėdami patekti į vietą, iš kur geriausiai matyti ugnelė, pasukome ne tuo keliu, kuriuo atėjome. Ir kaip nustebome, atsidūrę sąmyšy, kuris atrodė gyvos marios statinių, bokalų ir žmonių, kurie čia visi gėrė, juokavo, krykštavo ir šėlo! Ir tuoj trenkė man į galvą didysis Romos gaisras, per kurį Neronas plyšo iš džiaugsmo, besiklausydamas augštų liepsnų muzikos ir padėdamas joms su savo gitaros stygomis.

— Šitas prakeiktas bravoras vistiek sudegs! Žarijų kruša jau gula ant jo! Tai gerkime, jei norime išgerti mes, o ne ugnis! — šaukė minia, rodydama pilnais alaus bokalais ištiestose rankose į baisų dūmų debesį, kurį raižė liepsnos, kaip žaibai, ir grąžė žarijos, lyg krintančios žvaigždės nakties erdvę rugpjūčio mėnesį.

— Daugiau pilnų statinių! Tik pilnų! Į pragarą su tuščiomis! — šaukė būrys vyrų, apstojusių statinę, matyti, jau tuščią, nes nieko iš jos nebebėgo, nors jie ir šiaip ir taip ją vartė, purtė ir net visai galu pastatė.

— Vyrai, į pogrindį, kur pilnų statinių šimtai, tūkstančiai! — rėkė storu balsu vyras, kurio stuomuo, kojos, rankos ir galva buvo kaip milžino. — Į pogrindį! Visi į pogrindį!! Visi!!! — dar garsiau sugriovė jis.

Ir pasileido visas būrys į bravoro pogrindį, kur buvo šaldykla ir sukrautos pilnos alaus statinės.

Šita nemokama alaus puota mudu labai sudomino, net suintrigavo. Ir švaistėmis, ir maišėmis po ją, žiūrėdami ir stebėdami, ką žmonės daro ir sako.

— Gerk, *Džianai,** sveikas, *Džimi.* Keide,** po velnių, kam laikai tuščią? Štai, imk pilną, ką tik prileistą šviežio ir putojančio, kaip šampanas, sakysiu.

Moteriškė paėmė ir pasakė *"dėnk jū",** o jis toliau varė apie alų:

— Tai alus, tai alus. Tai ne *nyrbyris,* būtlegerių** darytas. Čia tikras, geras, stiprus ir gardus, nes su prezidento Ruzvelto leidimu raugintas ir padarytas.

— Urrra už prezidentą Ruzveltą! Urrra!! Jis nušlavė prohibiciją ir sugrąžino tikrą alų. Urrra! Urrra už jo sveikatą! Urrra! — šaukė visi kartu — vyrai ir moterys.

— Gerkime, vyrai ir *leidės*!* Gerkime visi. Rupūžės, sakau, kad gerkime! — šaukė vyras su dideliais ūsais, išlikusiais dar nuo devyniolikto šimtmečio, kada vešlūs ūsai rodydavo didelės gausybes vyriškumo ir nutverdavo moterų širdis, kaip ereliai kiškelius. Dabar jis juos gaivino baltomis alaus putomis ir saugojo nuo ugnies, laikydamas šlapius, kaip ugniagesiai namų stogus, kurie dar nedegė. Žemaitiškai lietuviški bruožai stovėjo jo veide, tarsi bažnyčia Telšiuose ant kalnelio. Tokie jie aiškūs.

* **Džianas** (John), Jonas.
* **Džimis** (Jim), Jokūbas.
* **Keidė** (Kate), Katrė.
* **dėnk jū** (thank you), dėkui.
* **nyrbyris** (near beer), beveik alus.
* **būtlegeris** (bootlegger), slaptas varytojas ar pardavinėtojas naminės degtinės.
* **leidė** (lady), ponia.

Skaitytojų Balsai

Šio straipsnelio autoriui duodame vietos, nors jis beveik visiškai neatsako nė į vieną motyvą, išdėstytą "Kalbos dalykų" skyriaus straipsnyje "Kaipgi su ta Northside?" ("Literatūros" Nr. 251). K. Č. svarbiausias čia argumentas "North Sidės" vartojimui laikraščiuose pateisinti tai tos formos reikalingumas draugijų pavadinimuose. Bet tai nereikalinga šneka, nes ir minėtame "Kalbos dalykų" straipsnyje tas reikalingumas šiuo metu pripažintas. O tokios Oak gatvės versti į Ąžuolų gatvę Chicagoj niekas dabar ir nesiūlė. **Red.**

UŽ NORTH SIDĘ

Kartais ir dėl menkų dalykų iškyla dideli ginčai. Kaip kad Dr. A. Montvidas sykį kalbėjo apie liliputų valdovus, kurie susiginčijo dėl kiaušinio pramušimo: vienas reikalavo pirma pramušti smailųjį galą, kitas bukąjį, ir iš to kilo didelis karas. Manau, kad dėl North Sidės karo neįvyks, tačiau nesitikėjau tokios kritikos. Parašiau "Naujienose", kad North Sidė pasiliktų kaip buvusi, nelietuvinant į šiaurę, nes Chicagos lietuviai įpratę ją taip vadinti. Lapkr. 6 d. "Naujienose" buvo kalbos skyriuje įdėta ilgoka kritika, kad tai nesąs tikrinis vardas, o bendras pavadinimas, todėl esą reikalinga jį sulietuvinti. Sako, kad ir korespondentai jau rašą šiaurė, ne North Sidė.

Turiu pasakyti, kad ir mano korespondencijas iš North Sidė laikraščiai ėmė versti į šiaurę. Bet ar korespondentai turi teisę iškraipyti įsigyvenusius pavadinimus ir papročius?

North Side, West Side, kaip ir kitos kolonijos lietuviškoj sąvokoj (? Red.) laikomos tikriniais pavadinimais; jų sulietuvinimas sudaro neaiškią prasmę. Jeigu sulietuvintum Roseland, nors ir gražiai lietuviškai skamba, į Rožių žemę, ar Oak gatvę į Ąžuolų gatvę, Wood į Medžių g. ir t.t., tai tikrai paklystume pačioj Chicagoj.

Gerbiamas kritikas klausia, kokius neparankumus sudaro North Sidės sulietuvinimas. Kaip buvo rašyta, pirmieji lietuviai atvyko į Chicagą ir susispietė pirmiausia North Sidėj. Jie čia sukūrė pirmiausia North Sidės (ne šiaurės) parapiją, pasistatė North Sidės lietuvių bažnyčią, sukūrė North West Sidės taupymo ir skolinimo bendrovę (spulką), sukūrė North West Sidės Politišką Klubą, sukūrė North Sidės draugijų sąryšį, North West Sidės Lietuvių Moterų Klubą, sudarė North Sidės Lietuvių Amatininkų ir Mekanikų Klubą, kuris paskui pasikeitė į Lietuvių Amatininkų ir Mekanikų Sąjungą. North Sidėje susikūrė didžioji Chicagos Lietuvių Draugija, Cicilijos, Šv. Mykolo draugijos, Pirmyn choras ir daug kitų įvairių organizacijų.

North Sidės lietuvių kolonija pasižymėjo savo darbštumu ir kultūringumu. Bet ji visuomet vadinosi North Side ar North West Side. Jau aišku ir iš suminėtų organizacijų, kad jų pavadinimai susiję su North Side ar North West Side, bet ne su šiaure.

Nesakau, kad nereikia kalbos tobulinti ir gryninti. Bet įsigyvenusių vietovių pavadinimai nėra reikalo keisti — lietuvinti, nes tas sudaro konfūziją. O lietuvybei nieko nepasiekiama.

Lenkai Chicagą yra išdaliję parapijomis, k. a.: Marijanowa, Trajcowa, Jadwigowa ir t.t. O tų lenkiškų parapijų Chicagoje esą apie 64. Jie savo lenkiškumą bruka kuone prievarta kiekvienam žingsny.

Vokiečiai, švedai, danai ir kitos kultūringos tautos stengiasi išmokti anglų kalbą ir ją vartoja ne tik viešose vietose, bet ir šeimos savo namuose. Jie nei kolonijų savaip sutautina, nei niekada nebruka savosios tautybės. Vienok jie laikosi savo tautybės.

K. Č.

Sovietų žodžiai ir veiksmai

Sovietai atšventė dvi dienas trukusią 37 metų komunistinės revoliucijos sukaktį. Ją atžymėjo du įvykiai, kurie pavaizduoja, koks skirtumas yra tarp jų žodžių ir darbų.

Didžiuosiuose Maskvos rūmuose jie iškėlė balių užsienio diplomatams, kur viskas buvo miela ir gražu. Tačiau kitame sovietinės imperijos pakraštyje jų lakūnai atžymėjo šią šventę, pašaudami amerikiečių lėktuvą. Tai devintasis pašautas iš 15 užpultųjų amerikiečių lėktuvų. Tuo būdu Maskva savo sąskaiton įrašė dar vieną amerikeičio gyvybę, šalia 50 anksčiau pašautų asmenų.

Prezidentas Eisenhoweris užpuolimą pavadino provokacija, o Amerikos vyriausybė tuojau pasiuntė protesto raštą, kurį Sovietai atmetė. Amerikiečių lėktuvams jau įsakyta atsišaudyti, jei jie bus užpulti. Atrodo, kad pastaruoju atveju amerikiečių lėktuvo vadas nebus pakankamai supratęs įsakymo, nors, lėktuvą padegus, maža tebuvo naudos atsišaudyti.

Amerikiečių politikai ir spauda vis dar nerimauja, nors nuo įvykio kuris laikas praėjo. Jie reikalauja, kad ateityje būtų panaudotos visos galimos gynybos priemonės, įskaitant ir naikintuvus. Nors Sovietai mėgsta kalbėti apie taiką ir tautų sugyvenimą, tačiau rusų naikintuvų atidaryta ugnis tepatarnauja tik karą sukelti. Niekas neabejoja, kad amerikiečių įsakymas bus vykdomas ir rusams pradėjus puolimą, bus atsakyta ugnimi.

—E.

Nejaugi mums nerūpi mūsų jaunimas? Studentų šalpos vajus jau įpusėjo, o mes dar savo aukos nepasiuntėme. Dėkime vokan ir siųskime: Lith. Stud. Fund, Acc. No. 11737, c/o Chicago Sav. & Loan Ass., 6234 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

Skaitykite "N-nas"

Now at GLASER'S

Nos. 4410-4411 10-CUP COFFEEMATICS

Fastest way to good, crystal-clear coffee. Flavor selector automatically brews it to taste — mild, medium, strong. Redi-Lite signals when coffee is done. Coffee is kept at perfect serving temperature. Makes 5 to 10 cups. Graduated cup markings. One piece copper body, tinned interior. Non-drip spout. Black plastic handle and base. 6-ft. detachable cord. 600 watt unit. 55-watt warming element. 110-120 volts. A. C.

4410 — Copper Body, Chrome Finish over Nickel Plate.

4411 — Copper Body, Copper Finish, Lacquer Coated.

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1954 m. Valdybos:

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. St. Jakobs, 2050 W. Pierce Ave., telef. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 W. Pierce Ave., tel. AL 2-0239; fin. rašt. John Radišauskas, 2019 W. Pierce Ave.; kasininkas John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., tel. DI 2-5117; kasos rašt. John Raila, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; kasos glob. S. Vaškelis, 3308 Evergreen Ave.; maršalka K. Vikanis, 2938 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta 1-mą kiekvieno mėnesio ketvirtadienį svetainėje 3600 W. North Ave., Chicago, Ill.

DRAUGYSTĖ SUSIVIENIJIMO BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. A. Zalagėnas, 129th ir State Rd., Lemont, Ill.; vicepirm. A. Barcius, 3014 W. 40th St.; fin. rašt. G. Jakubauskas, 3242 So. Emerald Ave.; nut. rašt. W. Pankauskas, 1820 Canalport Ave., tel. CA 6-5388; kasierius S. Tarkauskas, 1927 So. May St.; kontr. rašt. W. Vinclovas, 3362 So. Lowe Ave.; kasos globėjai: Siausgalvienė ir Sinkevičienė. Susirinkimai laikomi kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apveizdos parapijos svetainėje.

ZARASISKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 S. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. Juozas Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., Chicago, tel. PR 6-4710; nut. rašt. Pranas Zaliecka, 5347 So. Bishop St., Chicago; fin. rašt. Justinas Yuškėnas, 2547 W. 45th St., Chicago, tel. LA 3-8314; iždin. Rapolas Puslis, 6752 S. Campbell Ave., Chicago, tel. PR 6-7045.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., telef.: VI 7-1279; Juozas Balčiūnas vicepirm., 4047 S. Maplewood Ave., VI 7-4094; Nellie Wilcop nut. rašt., 4443 So. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Adela Burba iždin., 6328 S. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; Bernice Žemgulis kontr. rašt., 2535 W. 42nd St., tel VI 7-2879; Kastancija Juška maršalka, 4443 So. Rockwell Street; Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street, Chicago, Ill.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Petras Kurzikauskas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klonienė, 8858 So. Cottage Grove Ave.; protokolo rašt. Petras Kučinskas, 5 W. 112th Pl., tel. PU 5-8099; fin. rašt. ir organ Albinas Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave, tel. WA 8-0865; iždininkas Petras Snarskis, 610 E. 88th Street, tel. TR 4-9291; iždo glob. Magdė Bartulienė, 627 E. 89th Place, tel. VI 6-3337; Marė Simonelienė, 716 E. 92nd Place; maršalka Jonas Bolišauskas, 515 E. 91st Place; dakt. kvotėjas Dr. J. Makaras, 11750 So. Parnell Ave., tel. PU 5-8277. Susirinkimai šaukiami Palmer Park svetainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktad.

LIETUVOS ŪKININKO DRAUGIJOS VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Anthony Valonis, 5671 S. Normal Blvd., tel. WE 6-0211; vicepirm Juozas Žurkauskas, 1957 W. 23rd St., tel. VI 7-7469; vicepirm. Elzb. Dambro, 56 E. 101st St.; nut. rašt A. Linkus, 2315 So. Oakley Ave.; turto raštininkė Adelė Joslin, 4094 Archer Ave., tel. VI 7-0553; kontr. rašt. S. Žičkus, 2243 So. Bell Ave.; kontr. rašt. John Žurkauskas, 2214 W. 23rd St.; iždo glob. Alex Joslin, 4094 Archer Ave.; iždin. Vincas Duoba, 2328 W. 23rd St.; teisėjas Kazimieras Davis, 5648 So. Bishop St. maršalka Ignacas Benešiunas, 4222 So. Maple Ave., Berwyn, Ill.; dakt. kvotėjas Dr. S. Biežis, 2201 W. Cermak Rd., ofiso tel. VI 7-6583

JONIŠKIEČIŲ L. ir K. KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Gasparaitis, 5356 S. Richmond St.; vicepirm. Adelė Burba, 5847 South Blackstone, DO 3-5165; nut. rašt. Joseph Keturakis, 3217 S. 53rd Ct., Cicero, Ill., tel. OLympic 2-8243; fin. rašt. Frank Chepulis, 3510 W. 63rd St., tel. RE 7-0243; kasierius Joseph Vebell, 6447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; kasos globėja Estelle McNamee, 6948 S. Rockwell St., tel. HE 4-3138; korespondentė Estelle McNamee, 6948 So. Rockwell St., HE 4-3138. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APŠVIETOS" VALDYBA 1954 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3248 S. Green St., tel. YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., telef. LA 3- 6308; fin. rašt. Magdalena Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave.; iždi Anastazija Valančienė, 5702 South Emerald Ave.; iždo glob. Marė Endziulienė, 5610 S. Maplewood Ave.; šeimininkė-tvarkdarė Anna Juozaitis, 3249 S. Green St., tel. VI 2-7059. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill. Ligonių reikalais kreipkitės į S. Puniška, tel.: LA 3-6308.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE, VALDYBA 1954 METAMS: Pranas Diksas pirm., 3341 So. Lituanica Ave., tel YArds 7-8573; A. Simkus vicepirm., A. Kaulakis nut. rašt., 3247 South Emerald Ave., CA 5-3016; Thos. S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., VI 7-5775; Steve Rumchiks iždo., 3448 So. Union Ave., YA 7-3558; J. Daraska iždo globėjas, J. Stumbris maršalka, K. Gugis advokatas, 3323 So. Halsted St., YA 7-0818. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą antradienį Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

LIET. KULTŪROS DRAUGIJA, Chicagos Lietuvių Draugijos Skyr.: Pirm. K. P. Deveikis; nut. rašt. J. Areška; fin. sekr. ir iždin. K. Jakubka, 1806 So. 51st Court; iždo glob. M. Tribičius. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią ketvirtadienį Skadausko svet., 1500 So. 49th Ave.

UNITY LITHUANIAN BEN. CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Mike Trijonis, 4510 So. Hermitage Ave., FR 6-2172; pirm. pagelb. Anton Jaugelis, 7230 So. Rockwell St., nut. rašt. Mike Martin, 6611 S. Fairfield Ave., HE 4-9822; fin. rašt. Walter Sharka, 4635 S. Washtenaw Ave., FR 6-0166; iždi. Nick Abaravičė, 8907 So. Cottage Grove Ave., VI 6-1855; kasos globėjai St. Laparskis ir Kost. Kupetis; namo trustisai: Nick Abaravičė, L. Rimselis ir Kupetis; manager L. Rimselis, 3020 W. 64th Street. Susirinkimai įvyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėnesio 8 val. vakare, 4558 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

UTĖNOS APSKRITIES DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Sherman, 6348 S. Albany Ave., tel. PR 6-1552; vicepirm Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St. tel. VI 7-2879; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel., YA 7-4472; fin. rašt. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Avenue, telefonas: EN 4-9771; iždininkas J. Yuškėnas 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; maršalka S. Viršula, 4233 So. Rockwell St.; koresp. J. Yuškėnas, 2537 W. 45th St., tel. LA 3-8314. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengeliausko svet. 4500 S. Talman Ave.

BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., EN 4-9771; Vicepirm. Catherine LaBuda, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; iždi. Josephine Burokas, 4255 S. Rockwell St., VI 7-3170; maršalka Adela Sankus, 2906 W. 43rd St. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 7:30 val. vak. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas W. Christian, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., telef PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis 3217 So. 53rd Ave., Cicero 50, Ill., tel. OL 2-8243; fin. rašt. Mrs. B Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef VI 7-2879; iždi. Mrs. Adelė Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos glob. J. Sherman, 6348 So. Albany Ave., tel. PR 6-1552; koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas 4-tą nedėldienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1 valandą po pietų.

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kačinskas vicepirm., 6924 So Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Jankauskas iždininkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizatorė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Bložys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Klub Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

LIET. BALTOS ŽVAIGŽDĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: V. Duoba pirm., 2328 W. 23rd St., tel. FR 6-1698; Anthony Pranko vicepirm., 2717 W. 23rd St., tel. BI 7-0937; Frank Erbrederis, rašt., 2236 West Augusta Blvd., tel. EV 4-1264; Ch. Plasketes, fin. rašt., 2315 S. Sacramento Ave., tel. BI 7-7046; John Raila kasierius, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; Joseph Klecks fin. rašt. pagelb., 3035 W. 45th St.; Joseph Yenchus kasos glob., 2422 W. 69th St.; Adam Rinkunis kasos glob., 4340 S. California Ave.; Dominick Alis kasos glob., 4924 W. 24th Place, Cicero. Susirinkimai įvyksta kas trečią penktadienį kiekvieno mėnesio 4416 So. Western Ave. (Legion Hall).

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PASALPINIO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Frank Stanionis, 3950 W. Gladys Ave.; pirm. pagelb. Jonas Jasinskas, 3155 W. Augusta Blvd.; nut. rašt. Mary Medalinskas 233 S. Central Ave.; kontr. rašt. Martin Tilindis, 328 So. Artesian Ave.; kasin. Juozapas Bruchas, 4059 Adams St.; kasos glob. Jonas Massas, 2238 W. 47th Pl., Petras Ladiga, 1810 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; fin. rašt. Charles Katallo, 4676 W. End Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą sekmadienį Cicero Lietuvių Liuosybės svet., 49th Ave. ir 14th Street, Cicero, Ill.

DR-TĖS LIETUVOS KAREIVIŲ (CICERO) VALDYBA 1954 M.: Pirmininkas Kazys Šimkus, 1413 So. 49th Court; vicepirm. S. Šileikis, 1525 So. 49th Ave.; vicepirm. J. Žukauskas, 1634 So. 51st Court; iždin. K. Andrijauskas, 1430 So. 48th Court; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 So. 49th Ave. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią sekmadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John B. Benekaitis. 3724 No. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. John Sudeikis, 3037 No. Laramie Ave., telef. MU 5-8450; prot. rašt. J. Railla; finansų rašt. Stanley Buneckis, 2309 North Springfield Ave., tel. AL 2-1522; kasierius Paul Milaševičius, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevicz, 5431 West Drummond Place. Klubo susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį, 3600 W. North Avenue.

LIET. RAUDONOS ROŽĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Ben Naurich, 1446 So. 49th Ave.; vicepirm. V. C. Jankauskas, 1531 So. 49th Court; iždi. A. B. Petkus, 1410 So. 50th Ave.; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 S. 49th Ave. Susirinkimai kas pirmą penktadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

LITHUANIAN NATIONAL DEMOCRATIC CLUB VALDYBA 1954 M.: Karolis Aleksiūnas pirm., 3338 W 63rd St., tel. HE 4-3926; Victoria Staniulis pagelb., 4602 S. Fairfield Ave.; Mrs. Anna Radžius nut. rašt., 3520 S. Rackwell St., tel. VI 7-4167; G. Darašk turtų rašt., 2714 South Emerald Ave., tel. VI 2-4789; Simon Gelson iždi., 857 W. 50th Street; J. Bložis korespondentas, 3938 West 63rd Place, tel. RE 5-2562. Posėdžiai įvyksta kas antrą trečiadienį 8 val. vak., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

ERŽVILKO DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Charles Redecke, 7219 S. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; vicepirm. Lonis Antanavič, 7019 South California Ave., tel. PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; iždi. Marie Redecke, 7210 So. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb. Anna Casey, 3264 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Margaret Karis, 3530 S. Union Ave.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

9-TO WARDO LIET. DEMOKRATŲ KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozas Skeivys, pirm. pagelb. Joakimas Pivarūnas, nutarimų rašt. Juzepa Linkšienė, finansų rašt. Albinas Laurutėnas, kasininkas Kazimieras Rubinas, kasos globėjai Jonas Labžentis ir Adomas Draugelis, trustisai (patikėtiniai) Elzbieta Dambro, prie Lietuvių Demokratų Lygos, atstovai: Elzbieta Dambro, Steponas Dambro, maršalka Juozas Zikas. Susirinkimai būna kas mėnesį trečią antradienį 7:30 val. vak. Visų Šventųjų parapijos svetainėje adresu: 10806 S. Wabash Ave., Roseland.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Antanas Jusas, 2131 W. 24th St., tel. FR 6-4416; pirm. pagelb. John Gurgžda, 3944 So. Rockwell St., nut. rašt. K. Kazlauskas, 4435 So. Campbell Ave., tel. CL 4-6899; turto rašt. Vytautas Utaras, 4538 So. California Ave., tel. YA 7-7691; kontr. rašt. Ona Švirmickas, 2512 W. 69th St., tel. HE 4-0290; iždin John Puniška, 2605 W. 43rd Street tel. LA 3-6308; maršalka K. Karpis, 4119 So. Maplewood Ave. Susirinkimai atsibūna kas ketvirtą trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

DRAUGIJOS CHORO VALDYBA: Pirm. Vitalis Utara, 903 N. 20th Ave., Melrose Park, Ill., tel. FIlmore 4-3685; rašt. O. Švirmickienė 2512 W. 69th St., telef. HEmlock 4-0290; knygin. M. Endziulis, 5610 S. Maplewood Ave., tel. HE 4-2343

LIETUVIŲ KESTUČIO PASALPOS KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Antanas J. Valonis pirm., 5671 So. Normal Ave., WE 6-0211; Frank J Jakavičia vicepirm., 3531 W. 5th Ave., SA 2-4985; Mečys Krasauskas nut. rašt., 4438 So. Francisco Ave., LA 3-8952; Bruno G. Shotas finansų rašt., 7140 So. California Avenue, HE 4-1135; Frank Mickas iždi., 4146 Archer Ave., LA 3-9066; John A. Simonavičius iždo glob., 4531 So. California Ave., LA 3-6978; Jonas Gurgždas kontr. rašt., 3944 S. Rockwell St.; Domininkas Chepela maršalka; Teisėjas A. F. Wells advokatas-patarėjas, 59 W. Washington Street, FI 6-2282; Michael T. Strikol daktaras kvotėjas, 4645 S. Ashland Ave., YArds 7-4787. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį 1-mą sekmadienį 1 val. po pietų, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

KUPIŠKENŲ KULTŪROS DRAUGIJOS VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. F. Stanionis, 3950 W. Gladys Ave., Chicago; pagelb. B. Švelnienė, 5035 W. Palmer St., Chicago; rašt. P Balchunas, 7146 S. Maplewood Ave., Chicago; nut. rašt. K. Katella, 4676 W. West End Ave., Chicago; kasininkas K. Užtupas, 4729 W. 12th Place, Cicero; kasos glob. P. Cheraška, 3335 W. Dickens St., Chicago; kasos glob. A. Rudinskas, 4837 West 14th Street, Cicero, Ill.

CHICAGOS NASLIŲ IR NASLIKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. W. Kriščiunas, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; pirm. pagelb A. Vezelis, 7248 So. Troy St., tel. WA 5-3078; nut. rašt. A. Manos, 6942 So. Campbell Ave., tel. GR 4-0435; fin. rašt. B. Aleksandra, 6419 So. Green St., tel. EN 4-8016; kas. H. Wittis, 4469 Archer Ave., tel YA 7-8388; kasos glob. J. Danis, 8235 So. Long Ave., tel. AB 2-2964; maršalka Joseph Grigonis. Klubo susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio penktadienį 7 val. vak., Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave

SLA 36-tos KUOPOS VALDYBA 1954 METAMS: Antanas Zalatoris pirm., 8939 So. Bell Ave., BE 8-1385; Petras Kenutis vicepirm., 5015 West Quincy St., A. Kaulakis fin. rašt., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-3016; M. Vaidyla nut. rašt., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas iždi., 7155 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; A. Bradchulis kont. rašt., V. Jankauskas maršalka, Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas, 3133 So. Halsted Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

SLA 301 KUOPOS (CICERO) VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct.; vicepirm. M. M. Tribičius, 7123 So. California Ave., Chicago, Ill.; iždin. K. Genys, 1611 So. 49th Ct.; nut. rašt. J. Činikas, 1434 So. 49th Ave.; fin. rašt. ir org. K. P. Deveikis, 1330 S. 49th Ave., organiz. A. L. Matulis, 4155 N. Hirsch St., Chicago, Ill.; organiz. J. Krivickas, 1523 So. 51st Court. Susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio pirmadienį Liberty svetainėje.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1954 METAMS: Joe Balchunas pirm., 7155 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Frank Bakutis, iždi. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 West 69th St., tel. HE 4-4638; Steve Rumchiks kontr. rašt.; Antanas Jaunis iždo glob.; J. Stumbris maršalka; Dr. J. P. Poška dakt. kvotėjas. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį 1 val. po pietų, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariais priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. John Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave.; maršalka J. Gudonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis, nuo 15 ligi 55 metų amžiaus.

—Argi neverta dėmesio? Rasite visokių medžio, odos, gintaro, mezginių, rankdarbių ir kitokių dalykų susijusių su Lietuva ir jos menu. Tinka dovanoms, visokioms progoms. Visa tai rasite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef: YArds 7-0677. P. S. Ten pat parduodami garsieji laikrodžiai: Omega, Cima, rašomos mašinėlės ir foto aparatai. (Sk.).

Order Your Holiday Poultry now at

JOHN'S POULTRY and EGG MARKET

5955 W. FULLERTON AVE.

Turkeys, Capons, Ducks, Geese
Fresh killed Turkeys
sold by halves or quarters.
All Poultry dressed free — also cut up chickens killed daily.
Strictly fresh Eggs from Farm
NAtional 2-2813
Store hours: Thurs., Fri., Sat.
8:30 a. m. to 6 p. m.

Juozas Švaistas

PETRAS ŠIRVOKAS

Įdomiausioji nuotykių knyga, tinkanti šeimos ir jauniems. Geriausioji dovana draugams. 228 puslapių. Išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija. Kaina $2.00. Knygų pardavėjams nuolaida. Knygą galima gauti NAUJIENOSE. Pasiųsime paštu, kai čekis arba Money Orderis bus atsiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jauniems vyrams, kad High School baigusieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai, — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitais dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užeiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti, jei patelefonuosite TA 9-2242.

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel. VI 7-7747
Savings Insured to $10,000.00 by F. S. L. I. C.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management
Mortgage Sales - Loans
Notary Public
Investment Counselors
Home Of ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders
Utility Bills Accepted

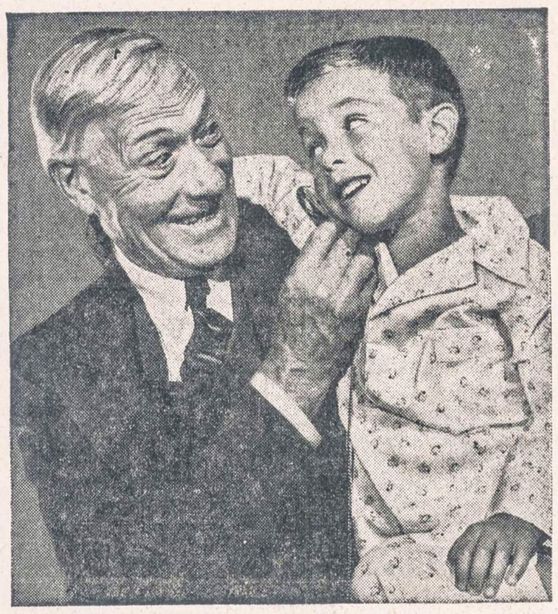

When Grandpa came to visit

It always became an extra-special day when Grandpa came to visit. Remember? There was always something extra-nice for us in his pocket. And only Grandpa had a big railroad watch with the magic ticking that never failed to intrigue us.

Maybe that's why we remembered the things he told us so well. Like when he took a coin out of his pocket and slipped it to us when Mother and Dad weren't watching and whispered, "Put this away for a rainy day." It was so hard not to spend it—but we put the money in our bank and waited. And one day we were happy we had.

Yes, Grandpa was wise and his advice was sound. And though it's even more difficult not to spend extra money today, we realize how necessary it is to provide for the future—ours and our children's. That's why eight million of your neighbors are putting something aside each payday—for a "rainy day"—on the Payroll Savings Plan.

Why don't *you* sign up and tell the people in your pay office how much you want to save each payday? They put that amount aside *for you*. When enough accumulates, they buy and turn over to you a U. S. Series E Savings Bond. And Bonds now pay 3% interest for as long as 19 years and 8 months! Get the Bond habit now!

If you want your interest as current income, ask your banker about 3% Series H Bonds that pay interest semi-annually by Treasury check.

Choose your own savings goal

	If you want approximately		
	$5,000	$10,000	$25,000
Each week for 9 years and 8 months, save	$8.80	$18.75	$45.00
Each week for 19 years and 8 months, save	$3.75	$7.50	$18.75

This chart shows only a few typical examples of savings goals and how to reach them through Payroll Savings. Remember, you can save *any* sum you wish, from a couple of dollars a payday up to as much as you want. The important thing is, *start your Plan today!*

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Juozas Olekas

Jo 80 metų amžiaus jubiliejaus proga

Turbūt, Bridgeporto lietuviai visi pažįsta mokytoją Juozą Oleką. Tai nedidelis žmogelis ir labai paprastas. Jisai savo kuklumu ir paprastumu žavi kiekvieną lietuvį. Čia jisai neveltui vadinamas darbininkų mokytoju ir švietėju, nes pats daugelį metų buvo eiliniu darbininku. Paskui sugalvojo mokytis, šviestis ir susikurti lengvesnį pragyvenimą. Tačiau tai visa pasiekė, bet ar sukūrė lengvesnį pragyvenimą — abejojama. Tiesa, jisai nedirba fabrike ar kokioje įmonėje ,bet turi daug vargo ir reikia didelių pastangų, kol išmoko žmogų anglų kalbos, lietuviško rašto, mašinraščio ar kitų dalykų. Ir už savo darbą gauna tik centus, kai fabrike gautų dolerius. Tačiau mokyt. Juozas Olekas yra patenkintas. Jisai yra tikras mokytojas ir pasitenkina tuo mažu atlyginimu, kurį jam suteikia jo mokiniai, kaip atlyginimą už pamokas.

Juozas Olekas Čikagoje ir jo mokyklos

Juozas Olekas, baigęs Marion, Ind. mokytojų mokyklą ir vėliau Valparaise 4 metų prekybos mokyklą, atvyksta į Chicagą. Čia jisai greitai įsijungia į pedagoginį darbą. Kurį laiką jisai dirbo Aušros lietuvių mokykloje, kuri buvo Bridgeporte. Tuo laiku joje mokė Dr. St. Biežis, kuris buvo studentu. Jisai dirbo vakarais, o J. Olekas dienos laiku. Daugiausia buvo mokoma anglų kalbos. Matematikos mokė Mažeika. Mokykla buvo prie Halsted St., netoli Mildos salės. Kita mokykla, kurią vedė J. Leveckis, buvo prie Emerald Ave., bet ją vėliau nupirko pats Juozas Olekas. Tuo laiku jisai įsteigė ir pagalbinę mokyklą Baukaus saliūno salėje, prie 87 gatvės. Ji veikė 2 metus ir turėjo po 30 mokinių, kurie visi buvo lietuviai ir suaugę žmonės. Tai buvo 1912-1916 metais.

Amerikos lietuvių mokykla ir mokytojo jubiliejus

Taigi prieš 42 metus Juozas Olekas nupirko mokyklos turtą ir inventorių iš J. Leveckio. Jisai tuomet atidarė savo privatinę mokyklą, kurią pavadino Amerikos Lietuvių Mokykla. Ji taip ir dabar vadinasi. Toks parašas kabo ant durų prie 816 W. 33 Place, 2 aukštas, Bridgeporte. Dabar tą mokyklą lanko apie 15 asmenų, kurie mokosi anglų kalbos, mašinraščio ir stenografijos. Mokoma 3 dienas per savaitę —pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Pamokos vyksta denos metu ir vakarais. Už visą mėnesio mokslą reikia mokėti tik 5 dolerius. Vadinasi, mokytojas Juozas Olekas turi pragyventi ir sumokėti išlaidas. Laimė, kad jo šeimininkas yra geras žmogus, tai jo nespaudžia su nuoma, nes kitaip negalėtų suvesti savo sąskaitų. Reikėtų daugiau mokinių turėti, bet pasikeitė laikai, ir žmonės ieško mokyklų, kur veltui mokoma. Tačiau pats Juozas Olekas yra patenkintas ir tomis mažomis pajamomis, nes jis yra tikras mokytojas idealistas: džiaugiasi kitų pažanga, nors pats ir skursta, šiemet jau švęsdamas savo 80 metų amžiaus jubiliejų ir 42 metus pedagoginio darbo!

Jubiliato kilmė, knygnešio Pupkio įtaka ir kelionė Amerikon

Jisai gimė Obšrutų kaime, Barzdų valsčiuje, Šakių apskrityje. Baigęs Barzdų pradžios mokyklą, buvo mokytojo Margaičio pamokytas lietuviškai. Toliau jisai pats švietėsi ir lavinosi namuose. Knygnešys Pupkis iš Raugalų kaimo atnešdavo knygų ir laikraščių. Ir taip augo kaime iki 18 metų, kol sugalvojo važiuoti į Ameriką laimės ieškoti. Nenorėjo tarnauti caro armijoje. Tėvui padedant, iškeliavo per Vokietiją į Ameriką. Bremene sėdo į laivą ir per Angliją pasiekė Baltimorę. Paskui nuvyko pas dėdę į Grand Rapids, Mich. Čia dirbo baldų fabrike apie 10 metų ir mokėsi. Baigė pradžios mokyklą, paskui mokytojų ir prekybos mokyklą. Taigi pats per save ir savo jėgomis. Lietuvos kaimo jaunuolis pasidaro Chicagos lietuvių darbininkų mokytoju ir švietėju. Pasiryžimas ir ištvermė nugali visas gyvenimo kliūtis.

Sako, kad jisai jaučiasi labai sveikas ir darbingas, nors jau metrika rodo, kad pradėjo 81 metus! Svarbu, kad jisai niekuomet neserga, todėl jubiliatas Juozas Olekas tikisi sulaukti 100 metų! Nepavydime ir linkime, kad jo norai įkūnėtų.

A. Gintneris

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

Kiekvieną dieną ten rasite ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur ji galėsite gauti ir kuri reikia kreiptis

Viesulo kūrybos įvertinimas

ART DIGEST, lapkr. 1d., 1954:

Viesulo litografijos yra atžymėtinos dėl jų labai puikaus techniško apvaldymo ir nuoširdaus ekspresionistinio pajautimo. Panaudodamas įrėžimus ir įdrėskimus savo litografinių akmenų paviršiuje, Viesulas išgauna subtilų emocinį ir faktūrinį kvalitetą, kas pakelia jo darbus virš grynai iliustratyvaus charakterio. Viesulas, gimęs Europoje, traktuoja kaimo buitį ir religines scenas su paprastu, žmogišku įsijautimu. Nežiūrint, kad jo darbuose atsispindi Europos mokykla, Viesulas taip pat perduoda tam tikrą dabarties meto nerimą bei irracionalinius aspektus. Spalvota nuospauda *Nature-Morte* yra vienas iš įdomiųjų parodos eksponatų. Spausdinimas spalvomis bei spalvų sukeitimu, kas pasiekta spausdinant keturis skirtingus akmenis, padaro šį darbą labiau panašėjantį į vario ofortą nei litografiją.

ART NEWS, 1954 m. spalio 1:

Romas Viesulas yra gimęs Lietuvoje ir studijavo Vokietijoje ir Prancūzijoje. Jo pirmoji paroda New Yorke atidengia pasirinktų temų emocines būsenas su ekspresionistine kryptimi, bet šios litografijos, kuriose vyrauja galvos ir figūros, yra pilnos takto, ir atliktos taupiomis priemonėmis, su perskverbiančiu liūdesiu, kurį galingas piešinys dažnai sėkmingai perteikia į specifinį įspūdį. Kainos nepažymėtos.

Be to, paroda buvo paminėta, nurodant jos pobūdį ir dailininko kilmę *TNY Times, Herald Tribune,* ir per *WNYC,* New Yorko radiją.

POPIEŽIAI IR LIETUVA

KUN. M. VALADKOS

Pati naujausioji lietuviška knyga

246 puslapiai—Kaina $2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primestą Viduramžių dvasią, lenkų apaštalavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatingai plačiai paliečia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukrauta pas autorių (1743 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygų platintojai gauna nuolaidą. Knygą galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

JOSEPH BARTKUS
Gyveno 1248 West 59 St.

Mirė 1954 m. lapkr. 27 d., 1:55 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Kedainių apskr., Grinkiškio parap., Budų kaime.

Paliko nuliūdę: pusbrolis Ignacas Bartkus, brolienė Margareta, brolienė Konstancija Bartkus, jos dvi dukterys: Sonia ir Nancy Murphy ir jos šeima, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie American Legion Clearing Post Nr. 600.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.

Antrad., lapkr. 30 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Švenč. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Joseph Bartkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Pusbrolis, Brolienės, kiti Giminės ir Draugai.**

Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evans. RE 7-8600.

ELŽBIETA DAMANSKIENĖ
Pagal tėvus ŽELONIŪTĖ
Gyv. 4429 So. Artesian Ave.

Mirė 1954 m. lapkr. 26 d., 12:15 val. po pietų sulaukusi 92 metų amžiaus.

Gimusi Lietuvoj, Suvalkų aps., Šventežerio parap., Mikyčių k.

Amerikoje išgyveno 54 m.

Paliko nuliūdę: sūnus Juozapas, marti Kostancija, sesuo Teofilė, jos vyras Motiejus Goberis ir jų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Rymo Katalikų Sus. ir Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4330 So. California Ave.

Treč. gruodžio 1 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Nekalto Pras. Pan. Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Elzbietos Damanskienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Sūnus, Marti, Sesuo, Švogeris.**

Laidotuvių direktorius Alfred Vance.

BERNICE RICHTER
(Pagal tėvus PRALGAUSKAITĖ)
Gyveno 1848 So. Wenonah Ave., Berwyn, Ill.
Namų tel. GU 4-0010

Mirė 1954 m. lapkr. 27 d., 3:45 val. popiet, sulaukusi 35 metų amžiaus.

Gimusi Cicero, Illinois.

Paliko nuliūdę: vyras Eugene, trys dukterys: Carol Ann, Donna Marie, Patricia Jean; tėvas Vincentas Pralgauskas ir motina Karolina; du broliai: William ir Anthony ir jų šeimos; dėdė Charles Bagdonas ir jo šeima, kiti giminės ir draugai.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioj, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Ketvirtad., gruodžio 2 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Bernice Richter giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Vyras, Dukterys, Tėvas, Motina ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. TO 3-2109.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

INSPEKTORIUS, AGRONOMAS IR BERNAS

Maža šiųdienio gyvenimo iškarpėlė

Vieną lietingą sekmadienio popietę lietuviškoje smuklėje, pasistatę po butelį alaus, šnekučiuojasi trys, gerokai pražylusiais paausiais, vyrai. Iš jų šnektos sužinome, kad vienas iš jųjų Nepriklausomos Lietuvos laikais yra buvęs mokesčių inspektorius, antrasis — agronomas ir trečiasis — ūkininkų bernas, arba, gražiau tariant, žemės ūkio darbininkas. Tarp kitko įvyksta ir toks pašnekesys:

Mokesčių inspektorius: Prieš kelis mėnesius esu gavęs JAV pilietybę. Dirbu vienoje gerai apmokomoje įstaigoje. Gyvenu kaip rojuje. Visko esu pilnas. Vieną "karą", girtas būdamas, sutriuškinau į stulpą, nusipirkau naują. Į Lietuvą, nors ji bus ir laisva, negrįšiu. Nebent paprašytų mane būti Lietuvos banko valdytoju su neaprėžtomis teisėmis pasiimti pinigų tiek, kiek mano ištaigingas gyvenimas reikalautų.

Agronomas: Aš matai, taip griežtai neužsiangažuoju. JAV pilietybės dar neturiu. Bet kvotimus pilietybei gauti esu išlaikęs. Na, žinoma, greitu laiku ją gausiu. Jeigu bus laisva Lietuva, tai pirmiausia į ją nuvyksiu tik apsižiūrėti ir kaip Amerikos pilietis. Jei man ten pasiūlys gerai apmokomą tarnybą, tai pasiliksiu. Vėliau ir šeimą atsigabensiu. O jeigu ne, tai spiaunu į viską ir grįžtų atgal į Ameriką. Man, kaip JAV piliečiui kliūčių grįžti į Ameriką nebus daroma. Visdėlto norėčiau aplankyti tėvų kapus ir pasimatyti, jeigu jie dar gyvi, su broliais ir sesėmis. Kokio nors apskrities agronomėlio vietos tikrai neimsiu.

Bernas: O aš grįšiu į Lietuvą, nereikalaudamas iš jos nei eilinio policininko vietos, nors vokiečių laikais esu juo buvęs. Grįšiu į ją kaip paprasčiausias kaimo bernas. Amerikoje gyvenu jau šešti metai, bet jokių — nei pirmųjų, nei antrųjų — pilietybei gauti popierių neprašiau ir neprašysiu. Man dokumentus grįžti į Lietuvą parūpins Lietuvos konsulas. Aš atbėgau į Ameriką ne dėl duonos kąsnio, bet saugodamas savo pakaušį nuo enkavedisto kulkos. Jums, ponai, tur būt, nesuprantama, kad aš Lietuvoje jaučiausi laimingas, net ketverius metus nešiodamas geresnės rūšies kojines. Džiaugiausi, kad, be viršutinių marškinių, galėjau užsivilkti dar ir apatinius baltinius. Didžiavausi kitų bernų tarpe, kad aš dar senelio paliktą laikrodėlį, caro armijoje gautą "Za otličnuju strielbu", ant ilgos grandinėlės galėjau nešioti. O vienerius metus patarnavęs Latvijoje pas ūkininką, nusipirkau dvieilę armoniką. Tada aš jaučiausiu laimingiausiu žmogumi pasaulyje.

— Atvykęs į Ameriką, pamačiau, kad čia gyvenimas, ypač darbininkui, daug geresnis ir lengvesnis. Iš karto susižavėjau amerikonišku gyvenimu. Bet po trumpo laiko atsibodo man tas visas amerikoniškas gyvenimas. Pasiilgau Lietuvos ir jos žmonių. Per šiuos mano gyvenimo Chicagoje metus jau net penkis kartus buvau gatvėje užpultas, apmuštas ir vis netekdavau kelių dolerių, o kai kuriais atvėjais ir palto. Tik vieną kartą, 63 gatvėj, laimingu atvėju negavau mušti, bet už tat netekau 12 dolerių ir rankinio laikrodėlio. Į Lietuvą aš tik negrįšiu tol, kol joje viešpataus baisusis komunizmo teroras.

— Jūs sakote, kad Amerikoje viešaptauja laisvė ir demokratija. O aš jums pasakysiu, kad man čia nėra laisvės. Paimkime, kad ir tokį iš mano gyvenimo Chicagoje pavyzdį: Atvykęs į Chicagą ir vos tik gavęs ketvirtą "pėdę", nubėgau į muzikos parduotuvę ir nusiperku jau nebe dvieilę, bet šešiaeilę armoniką. Na, manau, dabar mano širdužė atsigaus. Kad užtrauksiu polkutę, tai visa apylinkė girdės. Atsinešęs į namus, pabandau jos balsus ir džiaugsmu plakama širdimi užgroju taip man mylimą salakiškių polką. O gi žiūriu — įšliaužia į mano kuklų kambarėlį namo savininkė ir griežtai pareiškia, kad jos namuose jokių muzikantų nereikalinga ir ji neleisią kelti "trubelio". Turėjau armoniką padėti ant spintos ir nebegroti.

— Vieną šeštadienį pastebiu, kad abu, bosas su bosiene, išvažiuoja kažkur toliau į svečius. Vos jiems pora blokų nuvažiavus, aš jau savo armoniką turėjau rankose, ir dabar visais balsais užtraukiu polkutę. Begriežda mas žvilgterėju per langą ir pats nusistebiu: aplink mano gyvenamą namą susirinkę net kelių blokų gyventojai ir kažką piktai rėkauja. Atsidarau langą ir bandau aiškinti žmonių susibūrimo priežastį. Ir žinot ko jie buvo susirinkę: ne klausyti mano muzikos, kaip aš tuo laiku pamaniau... bet protestuoti. Mat, namų savininkai, išvykdami į svečius, virtuvėje paliko du dideliu šunis, šie, bestijos, užgirdę mano muziką, taip biauriai pradėjo staugti, kad, rodos, ten būtų devynios vilkų rujos staugę. Turėjau ir vėl savo armoniką ant spintos padėti, nes gyventojai pagrasė policija, jeigu aš jiems ramybę trukdysiąs. O pirmadienį grįžusi, bosienė pastatė griežčiausią ultimatumą: girdi, jeigu aš dar kartą bandysiu griežti ir ją ar jos šunis erzinti, tai tą pačią valandą su visais skudurais į gatvę išnešdinsią.

— Štai jums ir garsioji laisvė. Aš, būdavo, Lietuvoje kad užtraukdavau savo dvieile armoniką, tai tylų vakarą pusė apskrities galėjo girdėti. Niekas man ten neprotestavo. Ot tai buvo linksma. Tai, matot, ponai, jeigu tik tuos prakeiktuosius bolševikus kas nors iš Lietuvos išsvilintų, pirmutiniu laivu grįžtų į Lietuvą. Klaipėdos uoste išlipęs, armonika per pečius persimetęs, traukiu Lietuvos laukais, pėsčiomis iki savo gimtųjų namų pas brolių ir seses. Ten jie mane, o aš juos pilniausiai galėsime suprasti. Po sunkaus dienos darbo kad užtrauksiu savo šešiaeile, tai gimtosios apylinkės miškai, slėniai, kluoniai ir lygumos aidų aidais nuaidės. Jūs, čia likę, sotinsite savo išglebusį kūną, o aš būsiu dvasiškai patenkintas. Su jumis daugiau jokios kalbos neturiu, jūs perdaug rafinuoti.

Metęs dolerį ant stalo už išgertą alų ir kepurę ant vieno šono pasukęs, išeina iš karčiamos.

Kas iš jų ir kiek yra teisus, spręskite patys, skaitytojai.

Stasys Juškėnas

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Tommy Frisbie, 7 metų berniukas iš Forreston (Ill.) dalyvauja gyvulių parodoj su savo 13 mėnesių eksponatu. Paroda vyksta Chicagoj.

— **Rytinės Vokietijos valdžia** giriasi, kad pastaraisiais metais pas juos atbėgę 27,135 vokiečiai iš Vakarų.

$100 DR. J. ŠLIUPO BIOGRAFIJAI LEISTI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje iždininkas Kazys Gugis šiomis dienomis persiuntė Komitetui Dr. Jono Šliupo Biografijai Leisti $100 čekį.

Komiteto iždininkas Klemensas Vilkevičius šį čekį jau padėjo į Komiteto sąskaitą, esančią Universal Savings & Loan Assn.

Praeitą vasarą vienas veiklus ir įtakingas detroitietis patarė Komitetui parašyti SLA seimui prašymą ir paprašyti pinigų biografijai išleisti. Prašymas buvo parašytas. Komiteto pirmininkas Juozas Balčiūnas važinėjo į seimą ir dabojo, kad prašymas reikalingų komisijų būtų svarstomas ir patenkintas. Šiomis dienomis SLA sekretorius Vinikas pranešė žinią apie pinigų paskyrimą, o šiandien pats iždininkas Kazys Gugis ir čekį atsiuntė. Komitetas dėkoja SLA vadovybei.

Reikia manyti, kad dabar prof. Vaclovas Biržiška turės daugiau laiko ir galės prisėsti ir baigti Dr. Šliupo biografiją. Kaip tiktai rankraštis bus baigtas, Komitetas tuojau išleis amerikiečių ir visų lietuvių taip seniai laukiamą žinomo veikėjo gyvenimo aprašymą.

Komitetas Dr. Šliupo Biografijai Leisti

Garsinkitės "N-nose"

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.00.

Užsakymus adresuokite:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

— Šio vajaus metu aukok tremtiniams kiek gali ir kaip gali!

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $50,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, iskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠĮ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESSIVE FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbsčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

IŠĖJO ANTRAS METRAŠTIS

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija išspausdino

ANTRĄJĮ LITERATŪROS METRAŠTĮ

Jame yra prof. V. Krevės-Mickevičiaus, prof. Igno Šlapelio, Dr. V. Maciūno, Dr. P. Joniko, Dr. K. Griniaus, prof. Vl. Stankos ir kitų darbai.

Metraštis yra 363 psl. Kainuoja $3.00. Knygų pardavėjai gauna nuolaidą.

Metraščio reikalais rašykite:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir remus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezidencijos telef.: WAlbrook 5-5076

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-7351
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548

Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1, ir 2-4.
šeštadieni 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959

Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GAry 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Radioaktyvumo pavojus

Woodward, Illinojaus valstybės civilinės gynybos direktorius, savo rašytiniame 6 puslapių pareiškime peikia federalinės vyriausybės slėpimą atominės ir vandenilinės bombos radiacijos pavojaus.

Jis pabrėžia, kad vyriausybė turėtų nuo visuomenės šio pavojaus neslėpti. Šiaip gyventojai to radicaktyvumo savo penkiais jausmais negali pajusti; tai tegalima tik tam tikrais aparatais nustatyti.

Woodward tačiau pabrėžė, jog galima esą imtis labai veiksmingų priemonių prieš radiaciją. Kadangi daugiausia vėjų kryptis Chicagoje aukštai eina iš vakarų į rytus, tai radiacija po atominės ar vandenilio bombos sprogimo daugiausia bus nunešta į Michigano ežerą; radiacija tačiau galinti išplisti vakariniame ežero krante.

Woodward siūlo 4 priemones kovai su radiacijos pavojumi: 1. turi būti laikomos radiologinės įspėjamosios grupės išmankštintų ir atitinkamais įrankiais aprūpintų žmonių miestuose ir kaimų srityse; 2. daugiau dėmesio atkreipti į oro sąlygas srityse Illinojuje ar už jo ribų, kurios būtų palankios radiacijai numetus bombą; 3. pagrindinė informacija apie radiaciją valstybės civilinės gynybos centro turi būti suteikta gresiančioms sritims nedelsiant pagal pareikalavimą; 4. visi Illinojaus civilinės gynybos daliniai turi būti aprūpinti radiologiniais instrumentais "nustatyti padidėjusiam radiacijos pavojui".

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas!

Svarstė "superbombos" reikalingumą

Chicagos universitete buvo Amerikos fizikos draugijos suvažiavimas, kuriame buvo svarstomas reikalingumas išbandyti ypatingo galingumo vadinamąją "superbombą". Nuomonių buvo įvairių. D. Inglis, Argonne National Laboratory vyresnysis fizikas, aiškino, jog tokios vandenilinės bombos išbandymas pagerintų pasaulinę padėtį. N. E. Bradbury, Los Alamos (N. M.) ginklų laboratorijos vedėjas, pareiškė, jog, jo nuomone, bombos išbandymo programa reikalinga.

Pabėgo žmona po 2 dienų po vestuvių

Mrs. Camille De Rose, kuri turėjo Ciceroje namus, dėl kurių 1951 m. kilo garsiosios riaušės, prapuolė lapkričio 20 d., tik dviem dienoms praslinkus po ištekėjimo.

Ji susituokė su 47 m. amžiaus kepyklos sunkvežimio vairuotoju R. Young, gyvenančiu 3302 Oakley, Cook vedybų teisme lapkričio 18 d.

Ji išnykusi, kaip vyras pasakoja, kai juodu buvę Gary viešbuty, Gary, Ind. Vyras meilija, kad žinantieji, kur jo nuotaka dingo, jam praneštų.

Moteris vyrų pirkėjų patarėja

Chicagos Carson Pirie Scott & Co. specialaus vyrų skyriaus prekių pardavėja bei šio skyriaus pirkėjų patarėja yra Mrs. Elinor Dargis. Ji savo nuovoka ir sumanumu yra susilaukusi didelio pasitenkinimo savo klientų tarpe. Ji čia tarnauja jau 8 metai. Senieji klientai ją tiesiog vadina Billie.

Jos vyras, tarnavęs karo laivyne pėstininku, jau miręs. Ji yra buvusi Oak Parko gyventoja, Billie Bell.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų
$19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

the fully automatic 6-way INFRA-RED
BROIL-QUIK® CHEF
the World's Largest Selling Rotisserie
It BARBECUES · ROASTS · TOASTS · BROILS · GRILLS · FRIES!

Cooking with the automatic BROIL-QUIK Chef is so cool, quick 'n' easy. It's almost magic the way the rotisserie turns itself, times itself... even shuts itself off! You'll get "picture" roasts, tangy barbecued chicken, exotic shish-kebab. From the spacious broiler comes sizzling steaks, chops and hamburgers in the time it takes to set the table. From the top grill, crackling ham and eggs, sausages—you name it! All this in a unit that's so compact, beautiful and efficient that more BROIL-QUIKS are sold throughout our land than any other brand. Come in for your BROIL-QUIK demonstration today!

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.
5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

Federalinis investigacijos biuras susekė kalinius, kurie nužudė William Remingtoną (kairėje), buvusį prekybos departamento pareigūną. Remington buvo užmuštas federaliniame kalėjime, kuris yra Lewisburghe, Pa. Mušeikos buvo: George Junior McCoy (vidury) ir Robert Carl Parker.

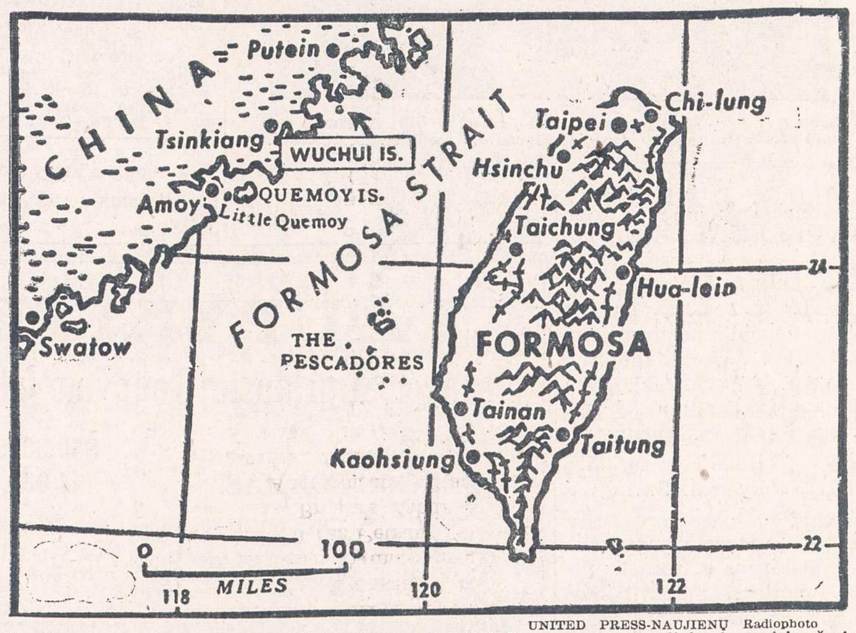

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Žemėlapyje parodoma Wuchui saliukė, kuri yra netoli Formozos. Į tą saliukę buvo įsiveržusios komunistinės Kinijos ginkluotos jėgos, bet turėjo pasitraukti: Chiang Kai-Sheko kariuomenė jas atmušė.

Reikalauja ištirti proto ligonines

Užsieninių karų veteranų Illinojaus komanduotojas Schild pareiškė, jog jis reikalausiąs ištirti žiaurumų praktiką su pacientais Illinojaus valstybinėse psichiatrinėse ligoninėse.

Jis šiam žygiui sakėsi pasiryžęs po pasikalbėjimo su komitetu, kurio uždavinys buvo ištirti įvykius East Moline valstybinėje ligoninėje, kur esą į pacientų mušimą įvelti 9 asmenys. Dėl šiokių žiaurumų su pacientais komanduotojas sakėsi tarsiąsis ir su gubernatoriu Strattonu.

Panaikino kaltinimus dėl Ciceros riaušių

JV distrikto teismas čia panaikino kaltinimą 3 Ciceros policijos pareigūnams: policijos vadui Konowsky, ltn. Brani ir eiliniam policininkui Lange. Jie anksčiau buvo pakaltinti paneigę civilines teises negrui CTA autobuso vairuotojui H. E. Clarke, kurio šeima norėjo įsikraustyti į Cicero gyventi, ir paskui iš to 1951 m. kilo riaušės. 1953 m. JV apeliacinis teismas atmetė nusprendimą ir reikalavo bylą peržiūrėti iš naujo.

Dabar JV distrikto teismas, sakoma, sutikus JV valstybės gynėjui Washingtone, pakaltinimą tiems 3 asmenims panaikino.

Laiškas Redakcijai

Pone Redaktoriau,

Tamstų korespondento p. J. J. Juškaičio nuolatinis "domėjimasis" mūsų leidžiamo laikraščio reikalais mūsų nestebina. Paskutinis jo "simpatijos" pareiškimas buvo Tamstų dienraščio lapkričio 17 d. numeryje paskelbtas prasimanymas esą "T. žiburių" redagavimą iš Dr. A. Šapokos perėmęs kun. Dr. P. Gaida. Ištikrųjų gi kun. Dr. Gaida jau nuo š. m. gegužės 17 d. talkina Dr. A. Šapokai redakcijos darbe suredaguodamas vieną puslapį.

Reikšdamas pagarbos

K. Liet. Kat. Kultūros Draugijos pirmininkas

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

Darbovietėj surinkta Balfui $132.50

Wabash Railroad Co., 27 W. Roosevelt Rd., Chicagoje, darbininkai pravedė savo tarpe rinkliavą Balfui. Surinkta $132.50.

Aukojo šie asmenys. $10.00: Jos. Akelaitis; po $5.00: Jonas Kelertas, Stasys Kanciukaitis, Klemas Zukauskas, Pranas Lukosiunas, A. Mandelis, A. Kruklys; $4.00: Antanas Zukas; po $3.00: Vladas Peleckis, Juozas Peza; po $2.00: Vladas Samuolis, Stasys Valeckas, Liudas Zukauskas, Vaclovas Miecevičius, Kazimieras Povilaitis, Albinas Ribkevičius, Jonas Samatas, Petras Stulgis, Ign. Deksnys; po $1.00: Edvardas Mackevičius, Vladas Leilionis, Juozas Rucys, Stasys Vanagūnas, Stasys Zabarauskas, Vytautas Mataitis, Higinas Gečas, Jonas Tijūnas, Jonas Antanaitis, Jonas Petrulis, Stasys Kivėnas, Bronius Zabukas, Albertas Augustinaitis, Stasys Paulauskas, Jonas Jonikis, Kostas Karoblis, Kazys Pinikas, Stasys Martinkus, T. Simanavičius, J. Valikonis, J. Venclovas, Kazimieras Vygantas, L. Knopfmileris, V. Aukštakalius, Br. Mikėnas, Vladas Ūselis, Leonas Pabrėža, Juozas Naujelis, Vytas Karosas, Mrs. Rosa Petrosh (amerikeitė), B. Viknius, P. Nenius, A. Grigėnas, K. Miecevičius, Jonas Kebleris, Jonas Garba, Jonas Karalius, St. Baltūsis, Antanas Rūkas, Antanas Šuopys, Jonas Krumplys, J. Alekna, Wm. McSherry (amer.), Joseph B. Clow (amer.), Theo (amer., pavardė neišskaitoma), Milan Stambolic (jugosl.), Ekmanas Pimaitis, Stasys Grėbliauskas, Vytautas Polutiac, Tony Bemath (am.), Zigmas Mikužis, C. F. Stormer (amer.), Jim Clark (amer.), J. Naughton (amer.), Alfonsas Mickevičius, Petras Kasiulaitis, Jokūbas Yčas, Kostas Vasiliauskas, Br. Markūza; po $0.50: F. Mason (amer.), Michael Wintoniak (lenkas), Milon P. Bardak (jug.), Chas. Boyle (anglas), McDonald (amer.), Woodlinsky (amer.), Bronius Vaičekauskas, Vincas Senda, John Palekas, V. Jakomaitis; po $0.25: Jonas Dumasius, ir X-4.

Vaclovas Miecevičius

Pasirengimai Chicagos ALT konferencijai

Š. m. lapkričio 24 d. vakare Lietuvių Auditorijoje posėdžiavo Chicagos ALT: prelatas Ign. Albavičius, inž. K. Burba, T. Blinstrubas, V. Duoba, Dr. K. Drangelis, J. Dėdinas, K. Deveikis, P. Grybienė, J. Kondroška, J. Linkuvienė, inž. A. Rudis, E. Samienė, J. Talalas, Br. Tubelis, A. Valonis, V. Uznys.

Susirinkimui pirmininkavo A. Valonis, sekretoriavo K. Deveikis.

Perskaičius pereito susirinkimo protokolą ir po trumpo iždininko V. Duobos pranešimo apie kasos stovį, iš kurio paaiškėjo, kad kasoje turima $1,254.15 ir $12,000 perduota centrinei ALT, pereita prie konferencijos reikalų svarstymo.

Apsvarstyta konferencijos darbotvarkė. Sudarytos finansų, mandatų, rezoliucijų ir kitos komisijos.

Konferencija, kaip jau anksčiau yra skelbta, įvyksta š. m. gruodžio 5 d. 4 val. p. p. Lietuvių Auditorijoje.

Visos patriotinės organizacijos, klubai, draugijos — ir seniau įsikūrusios ir naujai susiorganizavusios — prašomos atsiųsti savo atstovus dalyvauti konferencijoje.

J. T.

Ramovėnų padėka

Lietuvių Sąjungos "Ramovės" Chicagos skyriaus valdyba reiškia padėką visiems lapkričio 23-sios — kariuomenės šventės — minėjime gausiai dalyvavusiems ir tuo pačiu Lietuvos laisvės kovų aukas pagerbusiems. Kartu širdingiausiai dėkoja tą dieną Lietuvos karo invalidų sušelpimui aukojusiems. Šios aukos tuojau pasieks tuos, kuriems mūsų dvasinė ir medžiaginė parama šiandien labai reikalinga. Ypatingą padėką reiškia minėjimo koncertinę dalį atlikusiems: solistams Romai Vilčinskaitei-Maslenikienei, Danutei Stankaitytei, muz. Genovaitei Aleksiūnaitei, oper. sol, Vladui Baltrušaičiui, Chicagos Lietuvių Vyrų Chorui su jo valdyba ir dirigentu muz. Br. Jonušu priešakyje, kurie ramovėnams talkininkavo be jokių atlyginimų.

Širdingiausias ačiū šiam dienraščiui už Lapkričio 23-sios proga jo skiltyse dėtus garsinimus.

.... L. S. "Ramovės"
Chicagos Skyriaus Valdyba

Studentai prašo pagalbos

Studentams vyresnieji nepagaili gražių paraginimo ir padrąsinimo žodžių. Žodžiai yra didelė moralinė paspirtis — šių dienų lietuviškasis jaunimas yra atsidūręs kryžkelėj ir turi rinktis vieną iš dviejų kelių: ryžtis asmeniškai aukai, ir savo širdim, savo jėgom, savo jaunatve kurti ateitį *Lietuvai;* arba taikytis prie svetimosios aplinkos ir kurti egoistišką ateitį *sau.* Tur būt, nesunku vyresniesiems suprasti, jog dabartinė aplinka jaunimui yra nepaprastai viliojanti — ji triuškina idealus, ji migdo ryžtą, ji rauna Lietuvą iš jaunųjų sąmonės. Reikia laimėti jų širdis tėvynei, reikia jų jaunystę sutvirtinti tikėjimu Lietuvos šviesia ateitimi.

Tačiau šįkart kreipiamės į Jus kitokios paramos. Prašome pareikšti bent mažu *konkrečiu* gestu savo susirūpinimą studentijos ateitimi — pagelbėti neturtingiems studentams pasiekti savo tikslą — mokslus pabaigti. Mūsų prašymas labai kuklus — prašome tik *vienos valandos uždarbio* paskirti šio vajaus proga.

Šalpos Fondas ir Sąjungos centro valdyba yra išsiuntinėję keliolika tūkstančių asmeniškų laiškų, kviesdami kiekvieną lietuvį šio vajaus proga paremti neturtingus studentus. Vajaus mėnesiui besibaigiant, savo auka tėra atsakęs maždaug *vienas procentas* tų, į kuriuos buvo kreiptasi. Vienas procentas!

Gal kiek klaikiai skambės šis priekaištas — bet iš tikrųjų ar bus galima kaltinti jaunuosius, kai, šviesiai tėvynės valandai atėjus, tegrįš Lietuvon tik *vienas procentas* dabartinės studentijos? Kažin ar ta tėvynės išlaisvinimo valanda bus šviesi, jei dabar lietuviams nerūpi paskirti *valandos uždarbio* tiems, ant kurių pečių kris Lietuvos atstatymo našta.

Studentai savo vajų pratęsia, laukdami visuomenės nuoširdesnio atsakymo. Prašome visuomenės mažytis konkrečios aukos būdu išreikšti savo tikėjimą ir susirūpinimą tėvynės ateitimi.

Aukas siųsti:
LITHUANIAN STUDENTS FUND,
Account Nr. 11737,
c/o Chicago Savings & Loan Ass., 6234 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

Liet. Stud Sąj. Centro V-ba

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

VIDUTINIO amžiaus moteris ieško darbo šeimoje. Nori gauti kambarį, išlaikymą ir dar atlyginimą.
POrtsmouth 7-8575

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

ŠEIMININKĖS (MATRON)
Turi kalbėti angliškai.
Kompanijos lengvatos (benefits).
Kreiptis į Samdos Raštinę
7-me aukšte.
CHAS. A. STEVENS & CO.
25 No. State St.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

JEIGU IEŠKOTE PIRKTI ūkių, vasarnamių ar biznių Michigan valstijoje apie Hart, Ludingston, Scottville, Custer, Fountain, Freesoil arba Irons miestelių apylinkėse, tai rašykite, prisiųsime informacijų:
EDW. A. ZALIS, Route 2, Box 520, Scottville, Michigan

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDAVIMUI frontinio kambario setas: 2 minkšti krėslai, sofa, staliukai ir lempos. Kreiptis 4427 So. Fairfield Ave., po 5 val. vakare, 2-me aukšte.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

2 AUKŠTŲ mūro namas. Garažas ir parkinimui sklypas. Name pelninga taverna. Fabrikų rajone, su pilnu įrengimu. Kaina $19,000.

Bridgeporte maisto krautuvė, labai turtingai įrengta, self-service. Kaina $5,000.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už $1,200. Puiki vieta užmiesčio statybai.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818

MEDINIS 6 kamb. namas su dviem uždarais porčiais. Centralinis šildymas. Dvigubas garažas. Pora blokų nuo Maria High School. $13,800.
57th ir Damen rajone 2 butų po 5 kamb. mūro namas. Šild. vandeniu alyva. Skubiam pardavimui $18,000.
2 butų po 6 kamb. mūrinis namas Brighton Parke. Kaina $22,000.
Medinis 6 butų namas. Viso 22 šviesūs kambariai. 58th St., pora blokų nuo Kedzie. Kaina $19,000.
2 butų medinis bungalow lietuviškoj Ciceroj. Centralinis šildymas vandeniu su stokeriu. Dvigubas garažas. Kaina $11,550.

P. LEONAS
REAL ESTATE
7350 So. California Ave.
PRospect 8-0097

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

1½ AUKŠTO MŪRINIS NAMAS
6620 So. Honore St.
2 butai. 4 ir 3 kambariai. Apšildomi porčiai. Naujas stokeris. Karštu vandeniu apšildomas. Garažas. Tiktai $15,300.
HEmlock 4-8300

EDGEBROOK, 6281 Caldwell savininkas nori greit parduoti naują 6 kambarių namą, keramikos čerpių maudynė su "vanity powder" kambariu. Spalvoti įtaisymai, beržo virtuvės kabinetai. 40 pėdų sklypas.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA grosernė ir mėsinė, 3814 So. Lowe Ave. 6 kamb. užpakaly.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS kambarys su centr. šildymu vyrui arba moteriai su virtuvės ir šaldytuvo pasinaudojimu, dviejų asmenų šeimoje. Tel.: FR 6-5705. Skambinti po 3 val. popiet. Adresas: 3743 So. Damen Ave.

IŠNUOMOJAMAS 4 kamb. butas neapšildomas su vonia. 2010 Canalport Ave., HAymarket 1-0905.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos—aukščiausi komisai. Savi pas savus!

PARDUODAMOS karvių ir arklių trąšos. 10 bušelių $3.50, 20 bušelių $6.00.
LUdlow 5-0540